

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยการทะเบียนและการควบคุมอดีตทหารจีนคณะชาติและเงินฮ้ออพยพ
พ.ศ. 2528

.....

เนื่องจากคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2527 กำหนดให้ กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานหลักในการควบคุมอดีตทหารจีนคณะชาติและเงินฮ้ออพยพที่ อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย และแม่ฮ่องสอน ประกอบกับคณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2528 มอบอำนาจให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กำหนด ระเบียบและแนวทางในการควบคุมบุคคลดังกล่าว โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 17 แห่ง พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ฉะนั้น เพื่อให้การควบคุมอดีตทหารจีนคณะชาติ และเงินฮ้ออพยพเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และสอดคล้องกับระเบียบสำนักงานกลางทะเบียน ราษฎร กระทรวงมหาดไทยจึงวางระเบียบว่าด้วยการทะเบียนและการควบคุมอดีตทหารจีน คณะชาติและเงินฮ้ออพยพ ดังต่อไปนี้

หมวดที่ 1

ข้อความทั่วไป

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการทะเบียนและ การควบคุมอดีตทหารจีนคณะชาติและเงินฮ้ออพยพ พ.ศ. 2528"

ข้อ 2 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ 21 พฤศจิกายน 2528

ข้อ 3 ให้ยกเลิก "ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำบัญชีรายชื่อ บุคคลในบ้าน ทะเบียนประวัติและหนังสือสำคัญประจำตัวเงินฮ้ออพยพ พ.ศ. 2521" และ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ในระเบียบนี้ คำว่า

"อดีตทหารจีนคณะชาติ" หมายถึงบุคคลตามบัญชีรายชื่อซึ่งกองบัญชาการทหารสูงสุดได้สำรวจและรวบรวมนำเสนอกองรัฐมนตรี และได้รับอนุมัติให้ดำเนินการแปลงสัญชาติและให้สถานะเป็นคนต่างด้าวได้รวม 5 รุ่น จำนวน 13,728 คน เฉพาะผู้ที่ยังมีได้รับใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามกฎหมายเข้าเมือง และหมายรวมถึงผู้สืบสันดานที่เกิดในประเทศไทยแต่ถูกถอนสัญชาติไทยหรือไม่ได้สัญชาติไทยตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 337 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515

"จีนฮ้ออพยพ" หมายถึงคนจีนที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย ตั้งแต่ พ.ศ. 2493 - 2504 และไม่มีโอกาสกลับไปประเทศเดิมเนื่องจากเหตุผลทางการเมืองและกระทรวงมหาดไทยได้จัดทะเบียนควบคุมไว้ และหมายรวมถึงผู้สืบสันดานที่เกิดในประเทศไทยแต่ถูกถอนสัญชาติไทยหรือไม่ได้สัญชาติไทย ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 337 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ด้วย

"เขตควบคุม" หมายถึงอาณาบริเวณ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนดให้อยู่อาศัยได้

"ที่อยู่อาศัย" หมายถึงอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งใช้เป็นที่พักพิง

"นายทะเบียน" หมายถึงนายทะเบียนประจำสำนักทะเบียนเฉพาะกิจในกรณีไม่มีสำนักทะเบียนเฉพาะกิจให้หมายถึง นายทะเบียนอำเภอ

"ทะเบียนบ้าน" (ทร. 13) หมายถึงทะเบียนประจำบ้านแต่ละบ้านซึ่งแสดงเลขหมายประจำบ้านและรายการของคนทั้งหมดผู้อยู่ในบ้าน

"ทะเบียนประวัติ" หมายถึง ทะเบียนซึ่งบันทึกให้ทราบถึงประวัติส่วนบุคคลแต่ละบุคคลซึ่งมีอายุตั้งแต่ 12 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปโดยมีรูปถ่ายและลายพิมพ์นิ้วมือด้วย

"บัตรประจำตัว" หมายถึง บัตรประจำตัวที่ทางราชการออกให้เพื่อเป็นหลักฐานให้ทราบว่าบุคคลนั้น เป็นอดีตทหารจีนคณะชาติและจีนฮ้ออพยพ

"จังหวัด" หมายถึงจังหวัดที่กำหนดเป็นเขตควบคุมตามประกาศกระทรวงมหาดไทย

"อำเภอ" หมายถึง อำเภอและกิ่งอำเภอที่กำหนดเป็นเขตควบคุมตามประกาศกระทรวงมหาดไทย

หมวดที่ 2

การจัดทำทะเบียนบ้าน ทะเบียนประวัติ บัตรประจำตัว หลักฐานการเกิดและการย้ายที่อยู่

ข้อ 5 การจัดทำทะเบียนบ้าน หลักฐานการเกิด การตาย และการย้ายที่อยู่ให้ใช้แบบพิมพ์ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักงานกลางทะเบียนราษฎร ยกเว้น การย้ายที่อยู่จะดำเนินการทางด้านการทะเบียนได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาต ตามข้อ 12

ข้อ 6 การจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัว ให้แยกต่างหากจากการจัดทำทะเบียนราษฎร ตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2499 แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 234 ลงวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2515 และการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2526 โดยให้จัดทำตามแบบท้ายระเบียบนี้

ข้อ 7 การจัดทำทะเบียนบ้าน ทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัว ให้กรมการปกครองและจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการร่วมกัน โดยมีสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยประสานงาน

ข้อ 8 เมื่อมีการเกิดหรือการตายให้บิดาหรือมารดาหรือเจ้าบ้านของอดีตทหารจีนคณะชาติและจีนย้ออพยพ ไปแจ้งการเกิดหรือการตายต่อนายทะเบียนและให้นายทะเบียนออกสูติบัตรหรือมรณบัตร แล้วแต่กรณีให้แก่ผู้แจ้งเก็บไว้เป็นหลักฐาน โดยใช้แบบพิมพ์ ทร. 3 และ ทร. 4

หมวดที่ 3

การกำหนดเขตที่อยู่

ข้อ 9 เขตที่อยู่ขออดีตทหารจีนคณะชาติและจีนย้ออพยพ ปรากฏตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2528 เรื่อง กำหนดเขตควบคุมอดีตทหารจีนคณะชาติและจีนย้ออพยพ

ข้อ 10 ห้ามมิให้อดีตทหารจีนคณะชาติและจีนย้ออพยพเดินทางออกนอกเขตควบคุมเว้นแต่จะได้รับอนุญาต การออกนอกเขตอำเภอควบคุม ให้ขออนุญาตต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ การออกนอกเขตจังหวัดให้ขออนุญาตต่อผู้ว่า

ราชการจังหวัด ในกรณีมีปัญหาในการปฏิบัติ ปลัดกระทรวงมหาดไทย โดยการเสนอแนะของ ผู้ว่าราชการจังหวัด จะกำหนดตัวบุคคลผู้มีอำนาจในการอนุญาตออกนอกเขตควบคุมเป็น ประการอื่นได้

ข้อ 11 แนวทางการปฏิบัติในการขออนุญาตออกนอกเขตควบคุม ให้เป็นไปตาม แผนกแนบท้ายระเบียบนี้ ส่วนการอนุญาตออกนอกเขตนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในแผนกให้ เสนอกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเป็นราย ๆ ไป

ข้อ 12 ห้ามมิให้อธิบดีทหารจีนคณะชาติและจีนฮ้ออพพย้ายที่อยู่อาศัย วันแต่จะ ได้รับอนุญาตการขออนุญาตย้ายที่อยู่อาศัยภายในเขตอำเภอเดียวกัน ให้ขออนุญาตต่อ นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ การขอย้ายที่อยู่อาศัยจากอำเภอควบคุมหนึ่ง ไปยังอีกอำเภอควบคุมหนึ่งภายในเขตจังหวัดเดียวกันให้ขออนุญาตต่อ นายอำเภอหรือ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอที่มีภูมิลำเนาอยู่ การขออนุญาตย้ายที่อยู่อาศัยจาก อำเภอควบคุมหนึ่ง ไปยังอำเภออื่นซึ่งมิใช่ เขตควบคุมภายในเขตจังหวัดเดียวกันให้ขออนุญาต ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด การขอย้ายที่อยู่อาศัยจากจังหวัดควบคุมหนึ่ง ไปยังอีกจังหวัดควบคุม หนึ่ง และการขอย้ายที่อยู่อาศัยจากจังหวัดควบคุมหนึ่ง ไปยังจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งมิใช่เขตควบคุม ให้ขออนุญาตต่อปลัดกระทรวงมหาดไทย

ข้อ 13 เมื่ออธิบดีทหารจีนคณะชาติและจีนฮ้ออพพ ได้รับอนุญาตให้ย้ายที่อยู่อาศัย จากที่หนึ่ง ไปยังอีกที่หนึ่ง การดำเนินการด้านการทะเบียนให้ เป็นไปตามระเบียบสำนักงาน กลางทะเบียนราษฎร

หมวดที่ 4

เลขหมายและอายุของบัตรประจำตัว

ข้อ 14 บัตรประจำตัวจะต้องประกอบด้วยรูปถ่าย ลายพิมพ์นิ้วมือ และรายละเอียดอื่น ๆ รวมทั้งเลขประจำตัว 13 หลัก ตามโครงการเลขประจำตัวประชาชน

ข้อ 15 อธิบดีทหารจีนคณะชาติและจีนฮ้ออพพที่มีอายุ 12 ปีบริบูรณ์จะต้องมีบัตร ประจำตัว บัตรประจำตัวมีอายุ 6 ปี นับแต่วันออกบัตร เมื่อบัตรหมดอายุแล้วทางอำเภอจะ จัดทำบัตรประจำตัวให้ใหม่ ถ้าบัตรประจำตัวชำรุดสูญหายหรือถูกทำลาย ให้ผู้ถือบัตรประจำ ตัวนำหลักฐานไปขอเปลี่ยนหรือทำบัตรใหม่ต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำ กิ่งอำเภอภายในกำหนด 15 วัน นับแต่วันที่บัตรประจำตัวชำรุดสูญหายหรือถูกทำลาย

หมวดที่ 5

การรายงานตัว และรายงานการเปลี่ยนแปลงจำนวน

ข้อ 16 อดีตทหารจีนคณะชาติและจีนฮั่นอพยพที่อายุ 12 ปีขึ้นไป จะต้องมารายงานตัวต่อนายทะเบียนท้องที่ทุก 3 เดือน

ข้อ 17 ให้จังหวัดรายงานการเปลี่ยนแปลงจำนวนอดีตทหารจีนคณะชาติและจีนฮั่นอพยพให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ 10 ของทุกเดือน โดยใช้แบบรายงานทำยทะเบียน

หมวด 6

แนวทางปฏิบัติต่อผู้ฝ่าฝืนระเบียบ

ข้อ 18 อดีตทหารจีนคณะชาติและจีนฮั่นอพยพที่มีชื่อในทะเบียนบ้าน และจัดทำบัตรประจำตัวแล้ว ถือว่าเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักร โดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายแต่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในเขตควบคุมเป็นการชั่วคราว โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522

ข้อ 19 อดีตทหารจีนคณะชาติและจีนฮั่นอพยพ ที่ย้ายที่อยู่อาศัยหรือออกนอกเขตอำเภอหรือเขตจังหวัดควบคุม โดยไม่ได้รับอนุญาตถือว่ามีความผิดตามกฎหมาย

หมวดที่ 7

แบบพิมพ์

ข้อ 20 แบบพิมพ์ที่ใช้ใน ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการทะเบียนและการควบคุมอดีตทหารจีนคณะชาติและจีนฮั่นอพยพ พ.ศ. 2528 ให้ใช้แบบพิมพ์ดังต่อไปนี้

- (1) ทะเบียนบ้าน (ทร.13)
- (2) สูติบัตร (ทร.3)
- (3) มรณบัตร (ทร.4)
- (4) ใบแจ้งการย้ายที่อยู่ (ทร.7)

- (5) บัญชีรายชื่อบุคคลในบ้าน (ทบณ.จ.2)
- (6) ทะเบียนประวัติ (ทบณ.จ.3)
- (7) แบบรายงานการเปลี่ยนแปลงยอดจำนวน (ทบณ.จ.7)
- (8) ใบอนุญาตออกนอกเขตอำเภอ
- (9) ใบอนุญาตออกนอกเขตอำเภอ
- (10) บัตรประจำตัว

หมวดที่ 8

เบ็ดเตล็ด

ข้อ 21 ในกรณีที่มีเหตุพิเศษสมควรจะยกเว้นการปฏิบัติตามที่กำหนดในระเบียบ
นี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจสั่งการให้ปฏิบัติเป็นกรณีพิเศษเฉพาะกรณี

ประกาศ ณ วันที่ 21 พฤศจิกายน 2528

(ลงชื่อ) พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

(สิทธิ จิรโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ผนวก

รายละเอียดในการขออนุญาตออกนอกเขต

1. ผู้ที่จะขออนุญาตเดินทางออกนอกเขตอำเภอหรือจังหวัด ให้ยื่นคำร้องด้วยตนเอง ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ โดยให้แจ้งเหตุผลความจำเป็น และกำหนดวันที่สถานที่ที่จะขอเดินทางไป และต้องระบุให้ชัดเจนว่าจะไปพักอยู่ที่ใด พร้อมทั้งแนบหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย
2. ที่ว่าการอำเภอและกิ่งอำเภอเมื่อได้รับคำร้องให้ตรวจสอบว่าผู้ร้องมีความจำเป็นที่จะต้องออกนอกเขตจริงหรือไม่ และผู้ร้องมีพฤติการณ์เกี่ยวกับทางการเมืองหรือไม่ แล้วรวบรวมคำร้องและหลักฐานเสนอนายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ เพื่ออนุญาตในกรณีออกนอกเขตอำเภอและเพื่อพิจารณาทำความเข้าใจกับราชการจังหวัดพิจารณาเป็นราย ๆ ไป กรณีออกนอกเขตจังหวัด
3. การอนุญาตให้อัตถุฑูรจันคณะชาติและจันฮ่ออพยพออกนอกเขต ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตตามระเบียบข้อ 10 โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงเหตุผลและความจำเป็น เช่น กรณีเจ็บป่วย กรณีไปธุรกิจต่าง ๆ กรณีเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ และการศึกษา
4. เมื่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ได้อนุญาตให้อัตถุฑูรจันคณะชาติและจันฮ่ออพยพออกนอกเขตอำเภอแล้วให้ออกใบอนุญาตตามแบบฟอร์มที่กำหนดไว้ แก่ผู้ที่ได้รับอนุญาตนั้น ๆ เพื่อไปรายงานตัวต่อที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ปลายทาง
5. เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้อนุญาตให้ผู้ใดออกนอกเขตจังหวัดควบคุมแล้วให้ออกใบอนุญาตตามแบบฟอร์มที่กระทรวงฯ ได้กำหนดไว้ให้กับผู้ที่ได้รับอนุญาตนั้น ๆ และให้ติดต่อประสานงานกับ สำนักงานควบคุมชนต่างชาติผู้อพยพฯ (เฉพาะในกรุงเทพมหานคร) ทราบทุกครั้ง สำหรับจังหวัดอื่น ๆ ให้ประสานงานกับสำนักงานควบคุมชนต่างชาติผู้อพยพฯ หรือสถานีตำรวจภูธรอำเภอ (กรณีที่ไม่มืสำนักงานควบคุมชนต่างชาติผู้อพยพฯ) ที่อยู่ที่อยู่ ปลายทางทราบด้วยทุกครั้ง
6. ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ออกนอกเขตควบคุม จะต้องนำใบอนุญาตและบัตรประจำตัวติดตัวไปด้วยเสมอ เมื่อได้เดินทางถึงท้องที่ปลายทางที่ได้รับอนุญาตและเมื่อจะเดินทางกลับจะต้องรายงานตัวต่อเจ้าหน้าที่ในท้องที่ที่เป็นเขตควบคุม ถ้าไม่ใช่เขตควบคุมให้ไป

รายงานตัวต่อ เจ้าหน้าที่สำนักงานควบคุมชนต่างชาติผู้อพยพ หรือสารวัตรใหญ่สถานีตำรวจ
ภูธรอำเภอ (ในกรณีที่ไม่มีสำนักงานควบคุมชนต่างชาติผู้อพยพ) ที่ท้องที่นั้น ๆ

7. ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ออกนอกเขตควบคุม เมื่อใบอนุญาตหมดอายุแล้ว หากมี
ความจำเป็นจะต้องอยู่ต่อไปอีก ให้ยื่นคำร้องต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้า
ประจำกิ่งอำเภอ อำเภอท้องที่ปลายทาง (กรณีออกนอกเขตอำเภอ) หรือผู้ว่าราชการ
จังหวัด สำหรับในกรุงเทพฯ ให้ยื่นคำร้องต่อผู้กำกับกิจการสำนักงานควบคุมชนต่างชาติผู้อพยพฯ
(กรณีออกนอกเขตจังหวัด) เพื่อพิจารณาต่อใบอนุญาตครั้งละไม่เกิน 7 วัน และมีอำนาจต่อ
ได้ 3 ครั้ง ถ้าเกินกว่านี้ให้ประสานงานกับอำเภอหรือกิ่งอำเภอหรือจังหวัดต้นทางเพื่อขอ
อนุญาตเพิ่มเติมต่อไป

8. ให้จังหวัดที่เป็นเขตควบคุม รายงานยอดจำนวนอดีตทหารจีนคณะชาติและ
จีนย้ออพยพที่มีอยู่ในท้องที่ และที่ได้รับอนุญาตให้ออกนอกเขตควบคุมต่อ ปลัดกระทรวงมหาด
ไทยเป็นประจำทุกเดือน

ภาคผนวก ข

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยการทะเบียนและการควบคุมเงินย้ออิสระ พ.ศ. 2533

.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2531 จึงวางระเบียบว่าด้วยการทะเบียนและการควบคุมเงินย้ออิสระ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการทะเบียน และการควบคุมเงินย้ออิสระ พ.ศ. 2533"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2533 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ระเบียบว่าด้วยการทะเบียน และการควบคุมอดีตทหารจีนคณะชาติ และเงินย้ออพยพ พ.ศ. 2528 มาใช้บังคับกับเงินย้ออิสระ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อความที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

"เงินย้ออิสระ" หมายถึง คนจีนที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทย ภายหลังจากสำรวจเมื่อปี 2521 โดยมีได้รับอนุญาตตามกฎหมาย และไม่มีโอกาสกลับไปประเทศเดิม ด้วยเหตุผลทางการเมือง และหมายความถึงผู้สืบสันดานที่เกิดในประเทศไทย แต่ถูกถอนสัญชาติไทย หรือไม่ได้สัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 337 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 ซึ่งกระทรวงมหาดไทยโดยกรมการปกครองและกองทัพภาค 3 โดยหน่วยเฉพาะกิจที่ 327 ได้ร่วมและรวบรวมบัญชีรายชื่อเสนอกณะรัฐมนตรี และเห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการควบคุม จัดทำทะเบียนประวัติ บัตรประจำตัว จำนวน 16,536 คน

"เขตควบคุม" หมายถึง อาณาบริเวณที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กำหนดให้เงินย้ออิสระอยู่อาศัยได้

"ที่อยู่อาศัย" หมายถึง อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งใช้เป็นที่พำนัก

"นายทะเบียน" หมายถึง นายทะเบียนอำเภอ

"ทะเบียนบ้าน"(ทร.13) หมายถึง ทะเบียนประจำบ้านแต่ละบ้าน ซึ่งแสดงเลขหมายประจำบ้านและรายการของคนทั้งหมดผู้อยู่ในบ้าน

"ทะเบียนประวัติ" หมายถึงทะเบียนซึ่งบันทึกให้ทราบถึงประวัติส่วนบุคคลแต่ละบุคคล ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 12 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป โดยมีรูปถ่ายและลายพิมพ์นิ้วมือนิ้วด้วย

"บัตรประจำตัว หมายถึง บัตรประจำตัวที่ทางราชการออกให้เพื่อเป็นหลักฐานให้ทราบว่าบุคคลนั้นเป็นเงินยืมอิสระ

"จังหวัด" หมายถึง จังหวัดที่กำหนดเป็นเขตควบคุมเงินยืมอิสระ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย

"อำเภอ" หมายถึง อำเภอและกิ่งอำเภอ ที่กำหนดเป็นเขตควบคุมเงินยืมอิสระ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย

ข้อ 5 เขตที่อยู่ของเงินยืมอิสระ ปรากฏตามประกาศกระทรวงมหาดไทยลงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2533 เรื่องกำหนดเขตควบคุมเงินยืมอิสระ

ข้อ 6 ห้ามเงินยืมอิสระเดินทางออกนอกเขตควบคุมโดยมิได้รับอนุญาต การออกนอกเขตอำเภอควบคุมให้ขออนุญาตต่อนายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ และให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบทุกครั้ง การออกนอกเขตจังหวัดควบคุมให้ขออนุญาตต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งนี้ ปลัดกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจในการสั่งการ หรือกำหนดแนวทางปฏิบัติเป็นพิเศษเฉพาะกรณีได้

ข้อ 7 แนวทางปฏิบัติ ในการขออนุญาตออกนอกเขตควบคุมของเงินยืมอิสระ ให้เป็นไปตามแผนกนายทะเบียนกระทรวงมหาดไทยฉบับนี้ แต่การดำเนินการใด ๆ ของอำเภอให้รายงานจังหวัดทราบทุกครั้ง ส่วนการอนุญาตออกนอกเขตควบคุมนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในแผนกนายทะเบียนฯ ให้เสนอกระทรวงมหาดไทย พิจารณาเป็นราย ๆ ไป

ข้อ 8 ห้ามมิให้เงินยืมอิสระย้ายที่อยู่อาศัย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตการขออนุญาตย้ายที่อยู่อาศัยภายในเขตอำเภอเดียวกัน ให้ขออนุญาตต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ และเมื่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอได้อนุญาตแล้ว ให้รายงานจังหวัดทราบทุกครั้ง การขอย้ายที่อยู่อาศัยจากอำเภอควบคุมหนึ่งไปยังอีกอำเภอควบคุมหนึ่ง ภายในเขตจังหวัดเดียวกันหรือการขออนุญาตย้ายที่อยู่อาศัยจากอำเภอควบคุมหนึ่ง ไปยังอำเภออื่น ซึ่งมีใช้เขตควบคุมภายในเขตจังหวัดเดียวกัน ให้ขอ

อนุญาตต่อผู้ว่าราชการจังหวัดการขอย้ายที่อยู่อาศัยในประการอื่น นอกจากนี้ให้ขออนุญาตต่อ ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ข้อ 9 เมื่อเงินอ้อยอิสระ ได้รับอนุญาตให้ย้ายที่อยู่อาศัยจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง แล้วการดำเนินการด้านการทะเบียน ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักงานกลางทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร สำหรับสำนักทะเบียนในเขตปฏิบัติการ ตามโครงการจัดทำเลขบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2528

ข้อ 10 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศกำหนดรายละเอียด เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2533

(ลงชื่อ) บรรหาร ศิลปอาชา

(นายบรรหาร ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ภาคผนวก ค

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง กำหนดเขตควบคุมอดีตทหารจีนคณะชาติและเงินย้อยอพยพ

.....

อาศัยอำนาจตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2528 ขอประกาศกำหนดเขตควบคุมอดีตทหารจีนคณะชาติและเงินย้อยอพยพ ซึ่งเป็นบุคคลที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทย โดยไม่ได้รับอนุญาตตามข้อ 4 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการทะเบียน และการควบคุมอดีตทหารจีนคณะชาติและเงินย้อยอพยพ พ.ศ. 2528 ให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรได้เป็นการชั่วคราว ภายในเขตอำเภอท้องที่ จังหวัดต่าง ๆ บริเวณชายแดนด้านพม่า 3 จังหวัด คือ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย และแม่ฮ่องสอน ดังนี้

เขตควบคุมอดีตทหารจีนคณะชาติ รวม 8 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ

1. จังหวัดเชียงใหม่
  - 1.1 อำเภอฝาง
  - 1.2 อำเภอแม่สาย
  - 1.3 อำเภอเชียงดาว
  - 1.4 กิ่งอำเภอเวียงแหง
2. จังหวัดเชียงราย
  - 2.1 อำเภอแม่จัน
  - 2.2 อำเภอเชียงแสน
  - 2.3 อำเภอเชียงทอง
3. จังหวัดแม่ฮ่องสอน
  - 3.1 อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน
  - 3.2 อำเภอป่าาย

เขตควบคุมเงินย้ออพยพ รวม 9 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ

1. จังหวัดเชียงใหม่
  - 1.1 อำเภอฝาง
  - 1.2 อำเภอแม่ฮาย
  - 1.3 อำเภอเชียงดาว
  - 1.4 กิ่งอำเภอเวียงแหง
2. จังหวัดเชียงราย
  - 2.1 อำเภอแม่จัน
  - 2.2 อำเภอแม่สาย
  - 2.3 อำเภอเชียงของ
  - 2.4 อำเภอแม่สรวย
3. จังหวัดแม่ฮ่องสอน
  - 3.1 อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน
  - 3.2 อำเภอป่าาย

อดีตทหารจีนคณะชาติ และเงินย้ออพยพ ผู้ใดที่ประสงค์จะเดินทางออกนอกเขตควบคุมดังกล่าว ให้ถือปฏิบัติตามประกาศและระเบียบแนวทางที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้โดยเคร่งครัด ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามประกาศและระเบียบแนวทางดังกล่าวมีความผิดต้องได้รับโทษตามกฎหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 21 พฤศจิกายน 2528

(ลงชื่อ) พลเอก สิทธิ จิรโรจน์
(สิทธิ จิรโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ภาคผนวก ง

(สำเนา)

ที่ ชร 0015.1(ศป.บก)/ว 13317

ศาลากลางจังหวัดเชียงราย

ถนนฤทธิประศาสน์ ชร 57000

2 พฤษภาคม 2538

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาตออกนอกเขตของเงินยืม ฯ ไทยลื้อ และ
ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า

- เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ และปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอทุกกิ่งอำเภอ
สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการทะเบียนและการควบคุม
อดีต ทจช. และเงินยืม ฯ พ.ศ. 2528 ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน 2528
จำนวน 8 แผ่น
2. สำเนาระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการควบคุมเงินยืมอิสระ พ.ศ.
2533 ลงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2533 จำนวน 7 แผ่น
3. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0204/ว 83 ลง
วันที่ 29 เมษายน 2537
4. สำเนาระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำทะเบียน และบัตร
ประจำตัวผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า พ.ศ. 2522 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน
2522 จำนวน 5 แผ่น
5. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0206/17166 ลงวันที่ 18
กันยายน 2523 จำนวน 2 แผ่น

ตามที่อำเภอและกิ่งอำเภอ ได้แจ้งการขออนุญาตออกนอกเขตของเงินยืม ฯ
ไทยลื้อและผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า ไปให้จังหวัดพิจารณาอนุญาต นั้น
จังหวัดขอชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในกรณีดังกล่าว ดังนี้

1. กรณีขออนุญาตเพื่อไปทำงาน ให้ยื่นคำร้องล่วงหน้าก่อนวันขออนุญาตไม่น้อยกว่า 30 วัน และต้องมีหลักฐานสำคัญประกอบ ดังนี้

- สำเนาบัตรประจำตัวผู้ยื่นคำร้อง
- สำเนาทะเบียนบ้าน(ท.ร.13)
- ใบรับรองการจ้างงานของนายจ้าง
- เอกสารหลักฐานการประกอบการและที่ตั้งของห้างหรือที่อยู่ของนายจ้าง

- กรณีผู้ผลิตถิ่นสัญชาติพม่า จะต้องมิใบอนุญาตทำงานจาก กองงานคนต่างด้าว กรมการจัดหางาน ประกอบด้วยทุกครั้ง

2. กรณีไปเยี่ยมญาติหรือมีเหตุสำคัญเร่งด่วน ให้พิจารณาถึงเหตุผล ความจำเป็นและระยะเวลาให้เหมาะสมโดยเข้มงวด

- กรณีปกติไม่เร่งด่วน ให้ยื่นคำร้องก่อนวันขออนุญาตไม่น้อยกว่า 15 วัน

- ให้ระบุสถานที่พักปลายทาง โดยละเอียด ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้

3. กรณีเจ็บป่วยหรือขออนุญาตเพื่อ ไปรักษาตัว ต้องมีใบรับรองจากแพทย์ผู้ให้การรักษาประกอบด้วยทุกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ประเสริฐ โยธินัทธ์

(นายประเสริฐ โยธินัทธ์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

สำนักงานจังหวัด

ฝ่ายอำนวยการ

โทร.713022

ภาคผนวก จ

ประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ 337 (พ.ศ. 2515)

.....

โดยที่พิจารณาเห็นว่า บุคคลเกิดในราชอาณาจักรไทยโดยบิดาหรือมารดา เป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือบิดา หรือมารดาเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรไทย โดยได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่เพียงชั่วคราว หรือเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย บุคคลเหล่านี้แม้จะมีสัญชาติไทย แต่ก็มีได้มีความจงรักภักดีต่อประเทศไทย เพื่อป้องกันและรักษาความมั่นคงแห่งชาติ สมควรมิให้บุคคลดังกล่าวมีหรือได้สัญชาติไทยอีกต่อไป หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ถอนสัญชาติไทยบรรดาบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยบิดาเป็นคนต่างด้าว หรือมารดาเป็นคนต่างด้าว แต่ไม่ปรากฏบิดาที่ชอบด้วยกฎหมาย และในขณะที่เกิดบิดาหรือมารดานั้นเป็น

- (1) ผู้ที่ได้รับการผ่อนผัน ให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย
- (2) ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าอยู่ในราชอาณาจักรไทยเพียงการชั่วคราว หรือ
- (3) ผู้ที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทย โดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

ทั้งนี้ เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นสมควรและสั่งเฉพาะรายเป็นประการอื่น

ข้อ 2 บุคคลตามข้อ 1 ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยเมื่อประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับแล้ว ไม่ได้สัญชาติไทย เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นสมควรและสั่งเฉพาะรายเป็นประการอื่น

ข้อ 3 บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ใช้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้แทน

ข้อ 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ 5 ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 13 ธันวาคม พุทธศักราช 2515

จอมพล ถนอม กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 89 ตอนที่ 190 (ฉบับพิเศษ) หน้า 206 (ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515))

ภาคผนวก จ

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง กำหนดงานที่ให้คนต่างด้าวตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติ
การทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521 ทำได้

.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กำหนดให้งานต่อไปนี้เป็นงานให้คนต่างด้าวทำได้

1. งานช่างซ่อมจักรยาน
2. งานช่างประกอบและซ่อมเบาะรถ
3. งานช่างประกอบและซ่อมตัวถังรถ
4. งานช่างประกอบและซ่อมท่อไอเสียรถ
5. งานช่างบัดกรีโลหะแผ่นด้วยมือ
6. งานช่างไม้เครื่องเรือน
7. งานช่างไม้ก่อสร้างอาคาร
8. งานเลื่อยไม้ในโรงงานแปรรูปไม้
9. งานช่างปูน
10. งานช่างทาสี
11. งานช่างประกอบและซ่อมประตูหน้าต่าง
12. งานช่างติดตั้งมุ้งลวด
13. งานช่างซ่อมผ้า
14. งานช่างตัดเย็บเสื้อผ้ายกเว้นตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี
15. งานซักรีดเสื้อผ้า
16. งานทำสวนผักและผลไม้
17. งานเลี้ยงสัตว์ยกเว้นงานเลี้ยงไหม

18. งานขายปลีกสินค้าที่มีใช้ เวชภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ เครื่องรับวิทยุ เครื่องรับโทรทัศน์ กล้องถ่ายภาพนิ่ง กล้องถ่ายภาพยนต์ อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเครื่องอะไหล่
19. งานขายอาหารหรือเครื่องดื่ม
20. งานผลิตอาหารหรือเครื่องดื่ม
21. งานช่างประกอบและซ่อมรองเท้า
22. งานช่างซ่อมนาฬิกา
23. งานช่างลับมีดและของมีคมอื่น ๆ
24. งานช่างทำกรอบรูป
25. งานช่างเครื่องทอง เครื่องเงิน หรือเครื่องโลหะมีค่าอื่น ๆ
26. งานช่างตัดไหมพรมและทอผ้าด้วยมือ ยกเว้น งานทอผ้าไหมและงานทำผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับเส้นไหม
27. งานกรรมกร

ประกาศ ณ วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2522

(ลงชื่อ) พลเอก เล็ก แนวมาลี

(เล็ก แนวมาลี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ภาคผนวก ช

คำบรรยายความเป็นมาและวัฒนธรรมของจีนฮ่อ
ของนายยรรยง จิระนคร (เจ็ย แยนจง) นักวิจัยรับเชิญ สถาบันเอเชียศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
บรรยายที่หอประชุมปฏิบัติการ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
วันที่ 13 มีนาคม 2538

1. นิยามคำว่า "ฮ่อ"

ฮ่อเป็นคำนิยาม ไทลื้อ ไทยโยน และชาวหลวงพระบาง ชาวเชียงตุง ใช้มาเรียกชาวจีนยูนนาน อักษรวิธีการสะกดของอักษรลื้อหรืออักษรล้านนาจะเขียนว่า "หื้อ" คำว่า "ฮ่อ" มาจากคำจีนยูนนานที่เรียกแม่น้ำว่า "หื้อ" เพราะจดหมายเหตุจีนสมัยราชวงศ์สุยและราชวงศ์ถัง (พ.ศ. 1124 - 1450) เรียกกลุ่มชนที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำแฉ (ทะเลสาบเอ๋อท้ายปัจจุบัน) เป็น "หื้อ"

คนไทยเดิมเข้าใจว่าฮ่อเป็นกลุ่มชนปกครองยูนนาน ต่อมากลุ่มชนปกครองยูนนานได้เปลี่ยนเป็นคนจีนฮั่นแล้ว ไทยเดิมก็เลยเหมารวมคนจีนฮั่น (โดยเฉพาะคนยูนนาน) ว่า ฮ่อ ปัจจุบันคนไทยเรียกชาวยูนนานว่าเป็น ฮ่อ หรือ จีนฮ่อ แต่ฮ่อในนิยามของไทลื้อสิบสองพันนาและไทยเขินเชียงตุง หมายถึงจีนทั่วไป ก็จะเรียกประเทศจีนว่า เมืองฮ่อ เรียกคนจีนฮั่นว่า ฮ่อ เรียกชาวจีนเขินฮั้ว หรือปักกิ่งว่า ฮ่อเขินฮั้ว หรือ ฮ่อปักกิ่ง เรียกชาวจีนฮ่องกง หรือสิงคโปร์ว่า ฮ่อฮ่องกง หรือฮ่อสิงคโปร์ เรียกชาวจีนมุสลิมว่า ฮ่อพาลี (เปอร์เซีย)

ในการบรรยายครั้งนี้ จะพูดในขอบเขตกรณี ฮ่อยูนนาน

2. นิยามของยูนนาน

ในภาษาจีน ยูน คือ เมฆ นาน คือ ใต้ ยูนนาน ก็คือ ใต้เมฆ หรือ ด้านใต้ของเมฆ มีตำนานปรัมปราเล่าว่า ในสมัยโบราณ เจ้านายยูนนานไปถวายเครื่องบรรณาการที่ราชสำนักจีน ฮองเต้ถามว่ามาจากไหน ? เจ้านายยูนนานตอบโดยใช้มือชี้ให้ดูว่า มาจากแดนไกลทางทิศใต้ของก้อนเมฆสุดสายตา ฮองเต้เลยพระราชทานนามว่ายูนนานคือ ใต้เมฆ

แต่ก็เป็นนิทานที่แต่งขึ้น มิใช่ความจริง

ชื่อขุนนางปรากฏครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. 652 (109 B.C.) ที่ราชวงศ์ฮั่นตะวันตก ตั้งอำเภอขุนนางขึ้น (ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของอำเภอเสียงยูน แคว้นตาลี) เพราะด้านตะวันตกเฉียงเหนือของอำเภอนี้มีภูเขาเตียนซางซาน ที่ยอดเขาสูง 4,000 กว่าเมตร เสมือนติดชิดกับก้อนเมฆ เลยได้ชื่อว่า ได้เมฆ นอกจากนี้ ยังมีการกล่าวกันอีกอย่างหนึ่งว่า ด้านเหนือของมณฑลยูนนานมีทิวเขาชื่อ ยูนหลิง (มีความหมายว่า ทิวเมฆ) ที่สูง 5,000 กว่าเมตร ยูนนานก็หมายถึง ด้านใต้ของภูเขาทิวเมฆ แต่ที่แท้จริง ชื่อทิวเขายูนหลิงมีขึ้นภายหลังการตั้งชื่ออำเภอขุนนาง (ต่อมาตั้งชื่อแคว้นและมณฑลว่ายูนนาน)

3. กลุ่มชนของจีนยูนนาน

จีนย้อ ก็คือชาวจีนยูนนาน นิยามเดิมของชาวจีนยูนนาน หมายถึงชาวฮั่นที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่ ยูนนาน แต่บางกรณี จีนย้อก็ถูกตีคลุมเป็นคนสัญชาติจีน หรือ คนใต้บังคับจีน ในมณฑลยูนนาน ซึ่งรวมทั้งคนชนชาติส่วนน้อยที่ใช้ชาวฮั่น เช่น ชาวฮ่อมุสลิม และชาวเขาบางเผ่า เช่น ชาวลีซอ ชาวไป๋ (ตาลี) เป็นต้น

ยูนนานมีเนื้อที่ 394,000 ตารางกิโลเมตร ประชากรประมาณ 38 ล้านคน

ยูนนานเดิมเป็นดินแดนของชนชาติส่วนน้อย ชาวจีนฮั่นส่วนใหญ่อพยพมาตั้งหลักแหล่งในยูนนานไม่ถึงหนึ่งพันปี และอพยพกันมาช่วงราชวงศ์หมิง (พ.ศ. 1911 - 2187) ซึ่งรวมทั้งทหารจำนวนหลายแสนคนที่มาตั้งเป็น "ค่ายเกษตร" ปกป้องชายแดนแล้วต่อมากลายเป็นชาวม้า และนักโทษที่ถูกเนรเทศจากหัวเมืองภายในและนครหลวง (เพราะยูนนานเป็นถิ่นกันดาร ไม่กลัวนักโทษจะหนีออกจากดินแดนนี้)

ชาวยูนนานจำนวน 38 ล้านคน นอกจากชนชาติฮั่นประมาณ 25 ล้าน 5 แสนคนแล้ว ยังมีเผ่าอื่น ๆ ซึ่งเป็นชนชาติส่วนน้อยประมาณ 12 ล้าน 5 แสนคน ชนชาติเหล่านี้ในด้านภาษาสามารถแยกเป็น 4 ตระกูล ดังนี้

ตระกูลธิเบตม้าสาขาโลโล มีชนชาติหฺยี่ (โลโล) 4 ล้านกว่าคน ชนชาติ ฮ่าหนี (อีกชื่อรวมอยู่ด้วย) 1 ล้าน 2 แสนคน ชนชาติลีซอประมาณ 5 แสนกว่าคน ชนชาติลาฮู่ (มูเซอ) 4 แสนคน

ตระกูลธิเบตม้าสาขาชะฉินมีชนชาติจิ้น โป (ชะฉิน) 1 แสนกว่าคน

ตระกูลธิเบตม้าที่ยัง ไม่ได้มีข้อมูลถือว่าควรอยู่สาขาใด คือ ชนชาติไป๋ (หมินเจีย

ชาวตาล) 1 ล้าน 3 แสนคน

ตระกูลมอญเขมรสาขาว่าปะหล่องมีชนชาติกว่า 3 แสน 4 หมื่นคน ชนชาติบูหลาง (ม่อน) 8 หมื่นกว่าคน เตออ่าง (ปะหล่อง) 1 หมื่นกว่าคน

ตระกูลแม้วเย้า มีชนชาติแม้ว (มิ่ง) 9 แสนคน ชนชาติเย้า 1 แสน 7 หมื่นคน
ตระกูลภาษาไทย มีชนชาติไท (ลื้อ ไทใหญ่ ไทดำ ไทขาว ไทหย่า) ประมาณ 1 ล้านคน ชนชาติจ้วงประมาณ 1 ล้านคน

นอกจาก 4 ตระกูลใหญ่แล้ว ยังมีชาติหุย (ฮ่อมสลิม) 5 แสนกว่าคน ซึ่งเป็นคนรุ่นหลังของทหารชาวมุสลิมของกองทัพคุปไต๋ชายามองโกล ที่ยাত্রามาตีอาณาจักรตาลียูนนาน แล้วตั้งหลักแหล่งที่นี้ พวกมุสลิมนี้มิใช่เป็นชาวเปอร์เซีย คนไทยลื้อสิบสองพันนาเลย เรียกฮ่อมสลิมเป็น "ผาสี" ซึ่งเพี้ยนมาจากเปอร์เซีย

4. จีนฮ่อคณะชาติหรือกองพล 93

จีนฮ่อคณะชาติก็ก๊กมินตั๋ง เดิม ที่ตั้งหลักแหล่งอยู่ที่ต๋อยแม่สล่องและอำเภอฝางนั้น ปัจจุบันถูกอุปโลกน์เป็นกองพล 93 เนื่องด้วยเหตุผลทางการเมือง

จีนฮ่อคณะชาติในอดีตเป็นกองกำลังที่ประจำอยู่ชายแดนรัฐยูนนานพม่าที่อยู่ชิดชายแดนยูนนาน พันเพของจีนฮ่อคณะชาติประกอบด้วยพลพรรคกองกำลังก๊กมินตั๋งที่แตกทัพ และพวกเจ้านายชนกลุ่มน้อย ผู้ดีชาวฮั่นที่หนีภัยคอมมิวนิสต์ ซึ่งส่วนสำคัญประกอบด้วยบุคคลต่อไปนี้

ทหารกองพล 93 ซึ่งเป็นกองทัพรัฐบาลคณะชาติที่ประจำอยู่ยูนนาน เคยยাত্রาทัพมารบกับกองทัพญี่ปุ่น และกองทัพพ่ายของ ไทยที่รัฐเชียงตุง สมัยสงครามแปซิฟิก ต่อมาหนีออกยูนนานเมื่อ พ.ศ. 2493

ทหารหนีทัพกองพล 93 ที่หลบหนีเมื่อปี พ.ศ. 2488 แล้วซ่อนตัวกำลังเป็นแก๊งกึ่งโจรอยู่สิบสองพันนา ส่วนใหญ่เป็นคนมณฑลกวางตุ้ง

ส่วนหนึ่งของกองทัพที่ 8 รัฐบาลคณะชาติมีนายพลหลี่หมี่เป็นแม่ทัพ

พวกนายพล นายพัน ชาวยูนนานที่หนีเข้ามาหรือฮ่อองงเมื่อประเทศจีนเปลี่ยนแปลงการปกครองช่วง 2492 - 2493 เช่นนายพลตัวน ที่เคยดำรงตำแหน่งเป็นนายพลตรี ผู้บัญชาการกองพลของกองทัพที่ 58 ก๊กมินตั๋ง

กองกำลังท้องถิ่นหัวเมืองชายแดนของยูนนาน เช่น นายพลเลาลี เดิมเป็นหัวหน้ากองรักษาการของอำเภอเงินคาง

เจ้าเมืองชนชาติไทส่วนหนึ่งและหัวหน้าเผ่าชนชาติว้า ชนชาติมูเซอส่วนหนึ่ง
กองคาราวานยี่มูสลิมส่วนหนึ่ง

กองกำลังฮ้อ โกกัง เขตพม่ารัฐฉานเหนือ ซึ่งเป็นคนรุ่นหลังของข้าราชการ
ฮ้อ เต็มราชวงศ์หมิงองค์สุดท้าย ที่ถูกพม่าจับส่งให้ราชสำนักราชวงศ์ชิง ฮ้อ เต็มองค์นี้เดิมมี
พระนามว่า กุ้ยฮ้อ (กษัตริย์กุ้ย) ข้าราชการเลยถูกขนานนามว่ากุ้ยเจีย ซึ่งหมายถึง
ชาวตระกูลกุ้ย

ปัจจุบัน ดอยแม่สลองเป็นเงินฮ้อ ส่วนของนายพลตันซึ่งอดีตเป็นกองทัพที่ 5 ส่วน
อำเภอฝางเป็นส่วนของนายพลเลาลี ซึ่งอดีตเป็นกองทัพที่ 3

ส่วนกองทัพที่ 1 และ กองทัพที่ 4 ซึ่งประกอบด้วยกองพล 93 แท้ันสลายตัวแล้ว

กองทัพที่ 2 ก็ถูกยุบไป เจ้านายชาวไทยนนาน และเผ่าว้า - มูเซอ ต่างก็สลาย
ตัวแล้ว พวกโกกังนอกจากเข้าร่วมกองทัพของเลาลีแล้ว ส่วนหนึ่งก็เข้าร่วมกองกำลังขุนซ่า
(ซึ่งพ่อขุนซ่า เป็น ฮ้อกุ้ยเจีย)

5. วัฒนธรรมฮ้อ

จีนฮ้อก็คือชาวยี่มูสลิมชาวยูนนาน วัฒนธรรมฮ้อก็เป็นวัฒนธรรมยี่มูสลิมส่วนหนึ่ง แต่ก็มี
เอกลักษณ์ของท้องถิ่นบ้าง

ภาษาพูด ภาษาฮ้อหรือภาษายูนนานเป็นภาษาถิ่นที่เรียกว่า "ซีหนานกวางฮัว" ซึ่ง
หมายถึงภาษาแมนดารินภาคเหนือ (ภาษาถิ่นนี้คลุมอาณาบริเวณมณฑลยูนนาน เสฉวน กุ้ยจิ๋ว
และภาคเหนือของมณฑลกวางสี)

เทศกาลและขนบประเพณี ก็คล้ายคลึงกับชาวจีนฮ้อทั่วไป

มีการแสดงงิ้วที่เรียกว่า "เตียนจี้" (เตียนเป็นชื่อย่อของมณฑลยูนนานที่ได้มาจาก
อาณาจักรเตียนสมัยก่อนคริสต์ศักราช) เตียนจี้คือ "ละครของเตียน" ละคร หรือ งิ้วแบบนี้
เลียนแบบจากงิ้วเสฉวนและงิ้วเสฉวนเลียนแบบมาจากงิ้วปักกิ่งอีกที

มีการฟ้อนรำที่เรียกว่า "ฮัวเต็ง" (ฮัว คือ ดอกไม้ เต็ง คือ โคมไฟ) ฮัว
เต็งหมายถึง ฟ้อนโคมไฟ เป็นการฟ้อนรำที่ใช้โคมไฟ หรือพัด เต็นรำ และเพลงขับร้อง
บางทีก็สามารถแสดงเป็นละครเพลง เรื่องสั้นได้ เวลาเทศกาลหรืองานฉลอง จีนฮ้อชอบมี
การแสดงฟ้อนโคมไฟเพราะสามารถเล่นได้ง่ายโดยมิต้องใช้ฉากอะไรก็ได้

จีนฮ้อที่อยู่แถบชายแดน เช่นสิบสองพันนาหรือ เมืองแลม เมืองว้า ซึ่งอากาศร้อน

อบอ้าว มีไข้มาเลเรียเยอะมักจะตั้งหมู่บ้านบนเขาหรือลาดเขาเพื่อหลบุงกันปอง แต่จีนฮ้อในหัวเมืองภายในของยูนนานส่วนใหญ่อาศัยอยู่ตามที่ราบลุ่ม ถ้าอยู่ในเมือง ในตลาด ก็มีอาชีพค้าขาย ถ้าอยู่ในชนบทก็ทำนาทำกินข้าวเจ้า ข้าวเหนียว หรือถั่วเขียว เส้นใหญ่ ชอบอาหารรสชาติจัด เผ็ดและเค็ม อาหารพิเศษที่ลือชื่อทั่วประเทศจีนมี ขนมจีนข้ามสะพาน และไก่ต้นหม้อดิน ไอน้ำ คนส่วนใหญ่ชอบทานสุนัข ต้มเหล้าโรง และสูบบ้องยาเหลือง (แต่มีใช้กัญชา) ทหารกองทัพยูนนานสมัยก่อนเวลาเดินทัพยังสะพายบ้องยาเหลือง

ยูนนานมีชายแดนติดกับพม่า ฝั่งที่อังกฤษเอามาแพร่พันธุ์ที่รัฐฉาน ก็ได้แพร่พันธุ์ที่เขตภูเขา ยูนนาน เขตภูเขา ยูนนานมีอากาศชุ่มชื้น เหมาะสำหรับปลูกฝิ่นที่มีคุณภาพดี ในอดีตฝิ่นยูนนานที่มีสมญาว่า "ยูนถู่" (ดินยูนนาน) เคยมีชื่อเสียงโด่งดังในประเทศจีน

หัวเมืองชายแดนยูนนานยังเป็นแหล่งใบชาที่สำคัญของประเทศจีน ชาวยูนนานชอบทานชาเขียว (ประเภทเดียวกับชาอะมิ่ง)

ฤดูแล้งซึ่งเป็นเวลาว่างหลังจากเกี่ยวข้าวฤดูใบไม้ร่วงแล้ว ชาวยูนนานชอบจัดตั้งเป็นกองคาราวานม้าต่าง และวัวต่าง ไปค้าขายต่างเมือง จนกระทั่งออกไปค้าขายถึงพม่า ลาว เวียดนาม และภาคเหนือของประเทศไทย ชาวยูนนานจะมีสำนวนว่า "ฉยง เจ้า หยี่ ฟาง จี เจ้า ฉ่าง" ซึ่งแปลความหมายได้ว่า "อับจนไป (ผจญภัย) ถิ่นชาวเถื่อน คับขันก็เข้าเมือง(เป็นกรรมกร)"

6. ข้อสังเกตบางประการ

จีนฮ้อคณะชาติที่หนีมาจากยูนนาน มักจะพาครอบครัวและญาติมิตร มาด้วย ต่อมาเมื่อเข้ามาตั้งหลักแหล่งในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ก็ตั้งเป็นชุมชนหมู่บ้านจีนฮ้อ ฉะนั้นเขาจึงสามารถรักษาขนบประเพณีจีนไว้ค่อนข้างมาก (โดยเฉพาะในกรณีเปรียบเทียบกับคนไทยเชื้อสายจีนปัจจุบัน) โรงเรียนดอยแม่สลองเคยเปิดสอนระดับมัธยมภาษาจีน ลูกหลานจีนฮ้อส่วนใหญ่จึงสามารถพูดและเขียนภาษาจีนได้ไม่มากนักน้อย และได้มาทำงานที่ต้องใช้ภาษาจีนที่ กรุงเทพฯ ก็เยอะ

ยูนนานเป็นมณฑลชายแดนและถิ่นทุรกันดารด้อยพัฒนาของจีน ในอดีตการศึกษาและเทคโนโลยีของยูนนานด้อยกว่ามณฑลอื่น โดนเฉพาะด้อยกว่าเสฉวนและมณฑลชายทะเลของจีน ดังนั้น ชาวยูนนานมักจะเกิดมีปมด้อยทางจิตใจ ไม่ค่อยจะกล้ามักใหญ่ใฝ่สูง (ในกรณีเปรียบเทียบกับชาวจีนมณฑลอื่น เป็นถิ่นเจริญกว่า) และพร้อมกันนั้นชาวยูนนานก็ยังมักมีเอกลักษณ์

ที่ค่อนข้าง ซื่อตรง จริงใจ ไร้เดียงสา และมายน้อยกว่าชาวเงินผเหลือง แรงงานสตรีฮ้อ
ยูนนาน ได้รับคะแนนนิยมชมชอบที่นครเซินจิ้น เขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งอยู่ติดกับฮ่องกง เคยมี
นักวิชาการไทยท่านหนึ่งกล่าวในงานสัมมนาครั้งหนึ่งว่า มีคนเข้าใจผิดว่าคำว่า "ฮ้อ" อาจ
จะมาจากสาเหตุที่เงินฮ้อมีลักษณะซื่อตรงกว่าชนเผ่าอื่น ในการค้าขาย เลยถูกขนานนามด้วย
ภาษาแต้จิ๋วว่า "ฮ้อนิ่ง" ซึ่งหมายถึง คนดี คนซื่อ

ยูนนานมีภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นเขตภูเขา คือ 84 % ส่วนที่ราบสูงมี 10 % ที่
ราบลุ่ม (แอ่งกระทะ) 6 % ฉะนั้น เงินฮ้อจึงมีความเคยชินและชำนาญในการเดินเท้าตาม
เส้นทางคาราวานเขตภูเขา สภาพแวดล้อมที่เป็นดินแดนทุรกันดาร ได้ฝึกฝนให้เงินฮ้อมีความ
อดทน ตั้งแต่เล็ก เนื่องจากทางหลวงในอดีตมีน้อย การขนส่งลำเลียงอาศัยม้า ลาและฟัว
เป็นสิ่งสำคัญ คาราวานม้าต่างก็เป็นอาชีพหลักหรืออาชีพรองที่สำคัญและแพร่หลายในหมู่คนเงิน
ฮ้อ ตามชนบทต่าง ๆ การเดินทางไกลของคาราวานม้าจำเป็นต้องมีการจัดตั้ง มีแบบแผน มี
ชนบประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง วัฒนธรรมคาราวาน จึงได้หล่อหลอมให้ชาวเงินฮ้อ
ค่อนข้างจะมีระเบียบวินัยอยู่ในโอวาทผู้ใหญ่

เงินฮ้อส่วนหนึ่งที่ตนเองหรือบรรพบุรุษ มีภูมิหลังเคยเป็นทหารที่ผ่านการสู้รบลักษณะ
เดาตายหรือเคยค้าสิ่งเสพติด และของต้องห้ามมาแล้ว นอกจากพวกเขาจะมีความห้าว
หาญชาญชัย ถ้าที่จะสู้ตายเพื่อความอยู่รอดแล้ว ก็มักจะมีบุคคลบางคนไม่เกรงกลัวกฎหมาย
จนกระทั่งกลายเป็นพวกมิจฉาชีพ เป็นมือปืนรับจ้าง และมีความเหี้ยมโหด ดุร้ายซึ่งไม่เคย
คำนึงถึงผลร้าย โดยคิดว่าผลที่สุดจะร้ายปานใดก็ไม่ต้องวิตกเพราะเคยผ่านมาแล้ว ลักษณะ
ของเงินฮ้อแค่นี้มีอยู่เพียงส่วนนี้ ส่วนเงินฮ้อยูนนานจะเรียกว่า "ฝู ก้วาน ฝู ล้วย" ซึ่ง
แปลว่า "ขว้างไห้ราวโดยไม่กลัวแตก" แต่ว่าลักษณะดังกล่าวนี้เป็นสันดานของคนส่วนน้อย
มิใช่นิสัยทั่วไปของชาวเงินฮ้อเลย เพราะสรุปแล้วธาตุแท้ของชาวเงินฮ้ออยู่ที่ทรหดอดทน ชยัน
หมั่นเพียร ดังที่เด็กสาวเงินฮ้อเป็นแรงงานที่ชาวใต้เห็นในกรุงเทพฯ ชอบจ้างเป็นเด็กรับใช้
ในบ้าน

.....

ภาคผนวก ช

ลักษณะทั่วไปของพื้นที่ศึกษาวิจัย
อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

1. ประวัติความเป็นมา

อำเภอแม่สาย เป็นเมืองเก่าตั้งแต่สมัยโบราณเมืองหนึ่งเดิมเป็นที่ตั้งของเมือง "เวียงศรีดง" เป็นเมืองของพวกลาว หรือ ลัวะ ขึ้นกับอาณาจักร "โยนกนครราชธานีไชยบุรีศรีช้างแสน" (อำเภอเชียงแสนในปัจจุบัน)

โดยตำนานพระธาตุดอยตุงและตำนานสิงหนวัติได้กล่าวถึงเมือง "เวียงศรีดง" ว่า เมื่อครั้งพระองค์เพ็ญ กษัตริย์เมืองโยนกนครราชธานีศรีเชียงแสน ขึ้นเสวยราชสมบัติและสวรรคตลง "พระองค์ผิง" ผู้บุตรจึงขึ้นครองเมืองโยนกนครราชธานีไชยบุรีศรีช้างแสน ต่อมาเมื่ออายุได้ 18 ปี มีพระยาขอมดำ เจ้าเมืองอุโมงเสลานคร ซึ่งเป็นเมืองขึ้นของอาณาจักรโยนกนคร และเห็นว่าพระองค์ผิง ยังเยาว์จึงมาตีเมืองแล้วขับไล่พระองค์ผิงออกจากเมืองโยนกนครราชธานีไชยบุรีศรีช้างแสน แล้วตั้งตนเป็นกษัตริย์แทน และขับพระองค์ผิงพร้อมมเหสีไปเป็นกำนันที่ "เวียงศรีดง" โดยต้องล่องส่วยให้ปีละสี่ดงหมากพิน ต่อมา มเหสีได้ประสูตรลูกชายรูปร่างงดงาม ได้ชื่อว่า "พระพรหมกุมาร" ครั้นพระพรหมกุมาร อายุได้ 13 ปี ก็มีบุญวาสนาจับช้างเผือกได้ 1 เชือกที่แม่น้ำแต่ช้างเผือกไม่ยอมขึ้นมานบฝั่ง จึงให้คนไปบอกพระบิดา พระองค์ผิงให้หมอบูทนาย หมอบูทก็เอาทองคำมาตีเป็นพานทองคำ หน้าหน้าช้าง ช้างจึงขึ้นจากน้ำ และช้างตัวนั้นจึงได้ชื่อว่า "พานคำ" ต่อมาจึงได้เปลี่ยนชื่อเมืองจาก "เวียงศรีดง" เป็น "เวียงพานคำ"

เมื่อพระพรหมกุมาร อายุได้ 16 ปี ก็หยุดล่องส่วยแก่พระยาขอมดำ พระยาขอมดำ ก็โกรธจึงรวบรวมลี้ภัยยกทัพมาปราบ พระพรหมกุมารก็จัดทัพเข้าต่อสู้โดยช้างเผือกพานคำ เข้าสู้รบ ซึ่งพระยาขอมดำสู้ไม่ได้ก็หนีเข้าเมืองปิดประตูเมืองทุกแห่ง พระพรหมกุมารได้ตามมาถึงประตูเมือง แล้วไล่ช้างแทงประตูเมืองทะลุ ขับไล่พระยาขอมออกจากเมืองโยนกนครราชธานีไชยบุรีศรีช้างแสน สำหรับเมืองเวียงพานคำก็มีเจ้าผู้ครองนครปกครองตลอดมา ต่อมาเมื่อถึงยุคเสื่อม เมืองเวียงพานคำได้กลายเป็นเมืองร้าง จนได้มีการตั้งชุมชนอีก

ครั้งหนึ่งเรียกว่า "เมืองเวียงพาน" และในปี พ.ศ. 2481 จึงตั้งเป็นกิ่งอำเภอแม่สาย ขึ้นกับอำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย และยกฐานะเป็นอำเภอแม่สาย เมื่อปี พ.ศ. 2493 จนถึงปัจจุบัน

2. สภาพภูมิศาสตร์

อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ตั้งเป็นอำเภอเมื่อปี พ.ศ. 2493 อยู่ห่างจาก กรุงเทพฯ ระยะทางประมาณ 891 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดเชียงราย ประมาณ 63 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 285 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 178,125 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.44 ของพื้นที่จังหวัดเชียงราย

ทิศเหนือ ติดต่อกับ เมืองท่าซี้เหล็ก รัฐฉาน ประเทศสหภาพพม่า โดยมีแม่น้ำสายและแม่น้ำรวกกั้น

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ เมืองท่าซี้เหล็ก รัฐฉาน ประเทศสหภาพพม่า โดยมีเทือกเขาแดนลาวกั้น

ลักษณะภูมิประเทศ สภาพภูมิประเทศของอำเภอแม่สาย สามารถจำแนกได้ดังนี้

- พื้นที่ทางทิศตะวันตกของอำเภอ จะมีลักษณะเป็นภูเขาและป่า พื้นที่ส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตป่าสวนแห่งชาติ โดยเฉพาะพื้นที่ ตำบลโป่งผา ตำบลห้วยไคร้ ตำบลโป่งงามและตำบลเวียงพางคำ จีนฮ่ออพยพส่วนใหญ่ จะมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่บริเวณนี้

- พื้นที่ทางตอนกลางและทางทิศตะวันออกของอำเภอ จะมีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบ ใช้เป็นที่ตั้งของชุมชนและเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งจะอยู่ในเขตตำบลแม่สาย ตำบลเกาะช้าง ตำบลบ้านด้าย และตำบลศรีเมืองชุม

3. สถานการณ์ทางการปกครอง

3.1 การบริหารราชการส่วนภูมิภาค

อำเภอแม่สาย แบ่งการปกครองออกเป็น 8 ตำบล 83 หมู่บ้าน คือ

1) ตำบลเวียงพางคำ	มี	10	หมู่บ้าน
2) ตำบลแม่สาย	มี	12	หมู่บ้าน
3) ตำบลโปงผา	มี	10	หมู่บ้าน
4) ตำบลโปงงาม	มี	11	หมู่บ้าน
5) ตำบลห้วยไคร้	มี	11	หมู่บ้าน
6) ตำบลบ้านด้าย	มี	8	หมู่บ้าน
7) ตำบลเกาะช้าง	มี	12	หมู่บ้าน
8) ตำบลศรีเมืองชุม	มี	9	หมู่บ้าน

3.2 การบริการราชการส่วนท้องถิ่น

อำเภอแม่สายมีสุขาภิบาล 2 แห่ง คือ

- สุขาภิบาลแม่สาย มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 5.13 กิโลเมตร หรือประมาณ 3,206.25 ไร่ มีประชากรจำนวน 26,199 คน 4,864 ครัวเรือน ความหนาแน่นของประชากร 5,093/ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของบ้านหมู่ที่ 2,6,7,8,10,12 ของตำบลแม่สาย และหมู่ที่ 1,2,3,10 ของตำบลเวียงพางคำมีรายได้ (ไม่รวมเงินอุดหนุน ปี พ.ศ. 2538) เป็นเงิน 10,988,800 บาท โดยเกิน 9 ล้านบาท จึงเป็นสุขาภิบาลที่ประธานฯ มาจากการเลือกตั้ง

- สุขาภิบาลห้วยไคร้ มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 4.00 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,500 ไร่ มีประชากรจำนวน 7,776 คน 1,554 ครัวเรือน ความหนาแน่นของประชากร 1,950คน/ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของบ้านหมู่ที่ 1,2,6,7 ของตำบลห้วยไคร้ มีรายได้ (ไม่รวมเงินอุดหนุน ปี พ.ศ. 2538) เป็นเงิน 3,068,267 บาท

4. ประชากร

4.1 ประชากรที่เป็นคนไทย

อำเภอแม่สายมีประชากรรวมทั้งสิ้นประมาณ 69,201 คน (ที่มา : งานทะเบียนราษฎรอำเภอแม่สาย มกราคม 2538) โดยแยกเป็น

- ชาย 34,376 คน คิดเป็นร้อยละ 49.67
  - หญิง 34,825 คน คิดเป็นร้อยละ 50.32
- มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 20,959 ครัวเรือน ขนาดของสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยครัวเรือนละ 4 คน

ตารางแสดงการจำแนกประชากรกับพื้นที่

ตำบล	ประชากร		จำนวน ครัวเรือน	พื้นที่ (ตร.กม.)	ความหนาแน่น ประชากร (คน/ตร.กม.)
	จำนวน	ร้อยละ			
เวียงพางคำ	12,435	17.96	4,450	20	613
แม่สาย	14,669	21.19	5,088	31	466
โป่งผา	5,682	8.12	1,755	42	135
โป่งงาม	7,900	11.41	1,202	38	208
ห้วยไคร้	8,430	12.18	2,287	46	182
บ้านด้าย	4,055	5.85	1,203	30	135
เกาะช้าง	10,259	14.82	2,411	44	231
ศรีเมืองชุม	5,771	8.33	1,755	34	169
รวมทั้งสิ้น	69,201	100.00	20,959	285	241

4.2 ชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ในอำเภอแม่สายประกอบด้วย

4.2.1 ชาวเขามีสู่ 2 เผ่าคือ เผ่ามูเซอร์ และเผ่าอัสก้อ ซึ่งขณะนี้มีชาวเขายังไม่ได้สัญชาติไทยเนื่องจากไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร เพราะตกสำรวจมีจำนวน 860 คน

4.2.2 บุคคลบนพื้นที่สูงเป็นชาวเขาที่เพิ่งอพยพมาจากนอกประเทศ และชั้นบัญชีสำรวจเป็นบุคคลพื้นที่สูง นอกจากกลุ่มที่ระบุเป็นชาวเขาแล้ว มีจำนวน 707 คน

4.2.3 ไทยลื้อ คือ คนเชื้อสายไทยในแคว้นสิบสองจุไทย/สิบสองปันนา มณฑลยูนนาน ในประเทศจีน และได้เดินทางอพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทย ประมาณ 30 ปี โดยในปี ค.ศ. 1950 หรือ พ.ศ. 2493 สมัยที่มาเจ็ดตงสู้รบขับไล่ทหารก๊กมินตั๋งของเจียง ไคเช็ค และได้ยึดครองแคว้นสิบสองปันนารวมเข้าเป็นมณฑลยูนนาน ทำให้ชาวไทยลื้อต้องอพยพถิ่นฐานเข้ามาในเขตประเทศสหภาพพม่าแล้วจึงเดินทางเข้ามาอยู่ในประเทศไทย ซึ่งมีจำนวน จำนวน 4,798 คน

4.2.4 ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า คือ บุคคลที่อพยพมาจากประเทศสหภาพพม่าซึ่งมีหลายเชื้อชาติ เช่น พม่า ไทยลื้อ ไทยใหญ่ ไทยเขิน ฯลฯ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นไทยใหญ่จากรัฐฉาน โดยอพยพหลบหนีภัยสงครามภายในประเทศเข้ามาในประเทศไทย ก่อนวันที่ 9 มีนาคม 2519 มีจำนวน 7,870 คน

4.2.5 จีนฮ่ออิสระ คือ กลุ่มคนจีน ที่อ้างว่าเป็นญาติของอดีตทหารจีนคณะชาติ จีนฮ่ออพยพ และบุคคลที่หลบหนีเข้าเมืองตั้งแต่ พ.ศ. 2504 - พ.ศ. 2521 ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้จัดทำหลักฐานควบคุมไว้ มีจำนวน 1,001 คน

4.2.6 จีนฮ่ออพยพ คือ คนจีนที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทย พร้อมครอบครัวตั้งแต่ พ.ศ. 2493 - พ.ศ. 2504 โดยอพยพมาพร้อมกับทหารจีนคณะชาติ มี จำนวน 1,665 คน โดยแยกตามหมู่บ้านได้ดังนี้

- ข้อมูลหมู่บ้าน ตำบลและจำนวนจีนฮ่ออพยพ(ข้อมูล ปี 2538 สำนักทะเบียนอำเภอแม่สาย)

1) บ้านแม่สาย หมู่ที่ 1 ตำบลเวียงพางคำ	จำนวน	38 คน
2) บ้านเวียงพาน หมู่ที่ 3 ตำบลเวียงพางคำ	จำนวน	47 คน
3) บ้านห้วยไคร้ หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยไคร้	จำนวน	165 คน
4) บ้านถ้ำสันติสุข หมู่ที่ 5 ตำบลโป่งงาม	จำนวน	1,045 คน
5) บ้านเกาะทราย หมู่ที่ 7 ตำบลแม่สาย	จำนวน	24 คน
6) บ้านป่ายาง หมู่ที่ 8 ตำบลแม่สาย	จำนวน	313 คน
7) บ้านไม้ลงชน หมู่ที่ 10 ตำบลแม่สาย	จำนวน	33 คน
	รวม	1,665 คน

4.2.7 ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากประเทศพม่า คือบุคคลสัญชาติพม่าที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยหลังวันที่ 9 มีนาคม 2519 และตั้งหลักแหล่งถาวรอยู่ในประเทศไทย มีจำนวน 6,152 คน

5. ด้านเศรษฐกิจ

5.1 การเกษตรกรรม

- อาชีพราษฎรโดยทั่วไปร้อยละ 80 หรือ จำนวน 12,390 ครัวเรือนโดยใช้พื้นที่เกษตรกรรมจำนวน 108,665 ไร่ มีอาชีพด้านเกษตรกรรม ทำนา ทำสวนและปลูกพืชหมุนเวียนในฤดูแล้ง ส่วนที่เหลือของราษฎรอีกร้อยละ 20 มีอาชีพ ค้าขาย รับจ้างและหัตถกรรมในครัวเรือน

- พืชเศรษฐกิจที่สำคัญสามารถจำแนกได้ดังนี้ (ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอแม่สาย ปี 2538)

ประเภท	ชนิด	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิต ก.ก./1 ไร่	มูลค่า (ล้านบาท)
ข้าว	ข้าวเหนียว	62,566	732	155.7
	ข้าวเจ้า	26,814	650	60.9
พืชไร่	ยาสูบ	2,518	2,500	18.8
	ข้าวโพด	1,595	500	2.3
	ถั่วเหลือง	1,343	200	1.8
	กก	2,146	926	3.9
	กระเทียม	2,866	2,000	18.6
	กระหล่ำปลี	712	3,500	9.9
	มันเทศ	1,750	3,000	13.1

ประเภท	ชนิด	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิต ก.ก./1 ไร่	มูลค่า (ล้านบาท)			
ไม้ดอก ไม้ประดับ	กุหลาบ	195	-	8.0			
	เบญจมาศ						
ผลไม้	ว่านกววมิม	2,678	-	64.2			
	แกลริโอลัส						
	ลิลลี่						
	ลิ้นจี่						
	สตรอเบอรี่				578	2,500	36.0
	ลิ้นจี่				680	3,500	16.6
แดง โม	2,685	5,000	67.0				
ลำไย	549	500	4.9				

- พื้นที่ด้านทิศตะวันออกของอำเภอแม่สายเป็นที่ราบมีความเหมาะสมในการประกอบอาชีพทางการเกษตรมาก เนื่องจากมีระบบชลประทานเชื่อมโยงในทุกพื้นที่ มีคลองชลประทานยาวประมาณ 350 กิโลเมตร และยังมีแม่น้ำไหลผ่านหลายสาย

- ปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรมลดน้อยลงเรื่อยๆ เนื่องจากชุมชนเมืองเริ่มขยายตัวเพื่อรองรับสภาวะความเจริญซึ่งเป็นภูมิภาคสำคัญในพื้นที่สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ ซึ่งมีการซื้อขายที่ดินเพื่อนำไปใช้ในการลงทุนด้านอื่นเป็นจำนวนมาก

5.2 การเลี้ยงสัตว์

อำเภอแม่สายมีการเลี้ยงสัตว์เป็นฟาร์มและเลี้ยงสัตว์รายย่อยหรือเลี้ยงภายในครอบครัวซึ่งกระจายไปอยู่ทั่วทุกตำบล ส่วนใหญ่จะเลี้ยงสุกร สำหรับบริโภคในอำเภอ สำหรับ โค กระบือ มีเลี้ยงเป็นจำนวนน้อยเนื่องจากไม่มีพื้นที่เลี้ยงสัตว์ และส่วนมากจะใช้วิธีลักลอบนำเข้าจากประเทศสหภาพพม่าทางชายแดน

5.3 ด้านอุตสาหกรรมและการลงทุน

อุตสาหกรรมในอำเภอแม่สาย ส่วนมากเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก มีการประกอบอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานในระดับไม่เกิน 20 คน

5.4 ด้านการพาณิชย์

มีการจดทะเบียนพาณิชย์ประกอบการค้าหลายประเภท และมีจำนวนเพิ่มขึ้นในช่วง 2-3 ปี ที่ผ่านมา ปัจจุบันมีจดทะเบียนไว้ 1,639 ราย

5.5 ด้านการบริการ

อำเภอแม่สาย เป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของนักท่องเที่ยว เนื่องจากมีสถานที่ท่องเที่ยวดึงดูดใจที่สำคัญ คือ ตลาดพรมแดนท่าขี้เหล็ก พระธาตุดอยตุง ชุนน้ำนางนอน ถ้ำหลวง ถ้ำปลา บ้านผาหมี่ ฯลฯ โดยมีปัจจัยรองรับการท่องเที่ยว ทั้งที่พักและสถานบริการเป็นจำนวนมาก อีกทั้งการที่อำเภอแม่สายเป็นประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้านตามนโยบายสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจของรัฐบาล ทำให้เกิดภาคบริการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น

5.6 สถาบันการเงิน

อำเภอแม่สายมีสถาบันการเงิน ประเภทธนาคาร จำนวน 11 ธนาคารและมีการแสวงเงินฝาก/เงินหมุนเวียน ในรอบปี 2537 เป็นอันดับ 1 ของจังหวัดเชียงรายและเป็นอันดับ 2 ของภาคเหนือ หรือประมาณ 1,750,000,000 บาท/เดือน

6. การคมนาคม

อำเภอแม่สายมีเส้นทางคมนาคมทางบกเป็นเส้นทางหลัก อยู่จำนวน 3 สาย คือ

1) เส้นทาง จากตัวเมืองเชียงรายไปตามทางหลวงหมายเลข 110 ถึงอำเภอแม่จัน แล้วแยกไปอำเภอแม่สายถึง กม.ที่ 871 - 872 แล้วแยกซ้ายมือเข้าทางหลวงหมายเลข 1149 เส้นทางสู่พระตำหนักดอยตุง แล้วเลี้ยวขวาไปตามแนวชายแดนไป ผ่านผาช้างมูบ บ้านผาฮี้ บ้านผาหมี่ บ้านห้วยน้ำริน ถึงอำเภอแม่สาย

2) เส้นทางจากตัวเมืองเชียงราย ไปตามทางหลวงหมายเลข 110 ถึงอำเภอแม่จัน แล้วตรงไปยังอำเภอแม่สาย โดยมีระยะทางประมาณ 63 กิโลเมตร

3) เส้นทางจากอำเภอแม่สาย ผ่านสามเหลี่ยมทองคำ ไปอำเภอเชียงแสนระยะทางประมาณ 46 กิโลเมตร

7. สภาพปัญหาของอำเภอแม่สาย

7.1 ปัญหาด้านเส้นเขตแดนถึงแม้ว่าอำเภอแม่สายเป็นจุดแรกที่มีข้อตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลพม่า ในการกำหนดหลักเขตแดนถาวรบริเวณแม่น้ำสายและแม่น้ำรวก แต่แนวชายแดนด้านทิศตะวันตกของอำเภอแม่สาย ที่อยู่ติดกับประเทศสหภาพพม่าและมีแนวเขาแดนลาว (เทือกเขาตอยนางนอน) เป็นเส้นกันเขตแดน ก็ยังมีปัญหาที่ยังตกลงกันไม่ได้ ไม่สามารถกำหนดจุดเขตแดนได้อย่างชัดเจน

7.2 ปัญหาการรुक้าแม่น้ำสายซึ่งทั้งอำเภอแม่สายและเมืองท่าซี้เหล็ก ซึ่งราษฎรที่อยู่ตามริมแม่น้ำสายทำการก่อสร้างอาคารรुक้าเข้าไปในแม่น้ำสาย ทำให้แม่น้ำสายแคบลงและตื้นเขิน จนเกิดอุทกภัยเป็นประจำทุกปีในฤดูฝน

7.3 ปัญหาการลักลอบขนสินค้าข้ามแดน เป็นปัญหาสากลที่เกิดขึ้นทุกท้องที่ที่มีอาณาเขตติดชายแดน โดยเฉพาะอำเภอแม่สายซึ่งมีแนวชายแดนสามารถลักลอบขนสินค้าข้ามแดนได้ทุกจุด จนไม่สามารถจะควบคุมได้

7.4 ปัญหาการหลบหนีเข้าเมือง อำเภอแม่สายเป็นจุดผ่อนปรน อนุญาตให้ราษฎรไทยและพม่าเดินทางไปมาหาสู่กันในระยะทางห่างจากชายแดนไม่เกิน 5 กิโลเมตร ทำให้มีผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวพม่า ชาวจีน และชาวเขา เข้ามาเป็นจำนวนมาก ยากต่อการควบคุม

7.5 ปัญหายาเสพติด อำเภอแม่สาย เป็นจุดหรือเส้นทางลำเลียงยาเสพติดจากต่างประเทศ เนื่องจากชายแดนเข้า ออกสะดวกและยาเสพติดต่างประเทศมีราคาถูก

7.6 ปัญหาการควบคุมและการให้สัญชาติชนกลุ่มน้อย

7.6.1 การควบคุมผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า (บุคคลซึ่งหลบหนีภัยสงคราม จากพม่าเข้ามาในประเทศไทย ก่อนวันที่ 9 มีนาคม 2519 โดยอนุญาตให้อาศัยอยู่เป็นการชั่วคราว) มีจำนวน 7,870 คน 1,620 ครอบครัว โดยมีปัญหาดังนี้

1) การหลบหนีออกนอกเขตควบคุมไปทำงานทำในกรุงเทพฯ โดย เฉพาะสตรีมักไปค้าประเวณี

2) มักสวมตัวเป็นคนไทย

3) มีการอยู่กับเงินที่สามี ภรรยาคนไทยทำให้มีปัญหาเรื่องสัญชาติ

ของบุตร

7.6.2 การควบคุมเงินย้ออพยพ ซึ่งมีจำนวน 1,665 คน และเงินย้ออิสระซึ่ง มีจำนวน 1,001 คน เนื่องจากอำเภอแม่สาย เป็นอำเภอที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจและ สังคมอำเภอหนึ่งของจังหวัดเชียงราย มีการคมนาคมสะดวก อยู่ติดชายแดนประเทศสหภาพ พม่าซึ่งเป็นแหล่งการค้าสำคัญ และโดยลักษณะการตั้งถิ่นฐานของเงินย้ออพยพใน อำเภอแม่สายถึงแม้จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่มแต่ก็อยู่ในหมู่บ้านพื้นราบร่วมกับราษฎรในท้องถิ่น ซึ่งส่วนใหญ่จะมีอาชีพรับจ้างและค้าขายเป็นหลัก และเงินย้ออพยพเหล่านี้ต้องการมีสัญชาติไทยเพื่อ ไม่ต้องถูกควบคุม และสามารถเดินทางไปค้าขายหรือรับจ้างได้สะดวก จากความเจริญ ดั่งกล่าวและไม่ถูกแบ่งแยกจึงมักประสบปัญหาต่าง ๆ ที่ตามมาดังนี้

- 1) การขออนุญาตออกนอกเขตควบคุมแล้วไม่กลับในกำหนด
- 2) การอยู่กระจัดกระจายหลายหมู่บ้าน ทำให้ควบคุมลำบาก
- 3) มักลักลอบเดินทาง ไปต่างประเทศ โดยแจ้งความเท็จต่อพนักงาน

เจ้าหน้าที่

- 4) มักสวมตัวแทนคนไทยที่ตายไปเพื่อเป็นบุคคลสัญชาติไทย
- 5) หลบหนีออกนอกเขตควบคุมโดยไม่ได้รับอนุญาต
- 6) ไม่มีรายงานตัวตามที่กฎหมายกำหนด
- 7) โยกย้ายถิ่นที่อยู่โดยไม่ได้รับอนุญาต
- 8) ปัญหาการละเมิดกฎหมาย บ้านเมือง เช่น การลักลอบค้ายา

เสพติด การประกอบอาชีพการกรรม การลักลอบหลบหนีเข้าเมือง การสวมตัวเป็นคนไทย

8. ข้อมูลจำแนกในพื้นที่อำเภอแม่สาย

อำเภอแม่สายมีเงินย้อยอยู่ 2 ประเภทด้วยกันคือ เงินย้อยอพยพและเงินย้อยอิสระ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ที่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	ตำบล	จำนวน	
				เงินย้อยอพยพ	เงินย้อยอิสระ
1.	แม่สาย	1	เวียงพางคำ	38	43
2.	เวียงพาน	3	เวียงพางคำ	47	-
3.	เกาะทราย	7	แม่สาย	24	-
4.	ป่ายาง	8	แม่สาย	313	144
5.	ไม้ลุงชน	10	แม่สาย	33	16
6.	ถ้ำใหม่	4	โป่งงาม	-	407
7.	ถ้ำสันต์สุข	5	โป่งงาม	1,045	321
8.	ห้วยไคร้	2	ห้วยไคร้	165	70
				1,665	1,001

ยอดจำนวนเงินย้อยอพยพที่ได้รับอนุมัติให้สัญชาติไทยของจังหวัดเชียงรายมีดังนี้

ก่อนปี พ.ศ. 2535	มีจำนวน	1,417 ราย
ปี พ.ศ. 2536	มีจำนวน	401 ราย
ปี พ.ศ. 2537	มีจำนวน	471 ราย
ปี พ.ศ. 2538	มีจำนวน	23 ราย
ปี พ.ศ. 2539	มีจำนวน	539 ราย
	รวม	2,948 ราย

ภาคผนวก ฉ

แบบสอบถาม

การศึกษาวิจัย เรื่อง นวัตกรรมอันอ่อนพวยภายใต้การควบคุมของกระทรวงมหาดไทย
: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

*****

แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถาม สำหรับการวิจัยเพื่อทำรายงานการค้นคว้า
อิสระในหลักสูตรการศึกษา ระดับปริญญาโท สาขาวิชาการเมืองการปกครอง ภาควิชา
รัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ศึกษานี้เป็นการศึกษา
ในเชิงวิชาการและจะ ไม่มีผลสะท้อนกลับในแง่ลบแก่ท่านผู้ให้ข้อมูลแต่อย่างใด จึงใคร่ขอ
ความกรุณาจากท่าน ได้ให้คำตอบ ในการตอบแบบสอบถามอย่างตรงไปตรงมาตามข้อเท็จจริง
ด้วย หวังว่าคงจะได้รับความกรุณาจากท่านเป็นอย่างดี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้กรอกแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดติดเครื่องหมาย / ในช่อง ( ) หน้าข้อความที่ผู้ให้สัมภาษณ์
เลือกตอบเพียงข้อละหนึ่งคำตอบ หรือ โปรดเติมข้อความในช่องว่าง
(เส้นประ).....ในการให้เหตุผลด้วย

1. เพศ

( ) ชาย

( ) หญิง

2. ปัจจุบันท่านอายุเท่าไร

( ) 20 - 30 ปี

( ) 31 - 40 ปี

( ) 41 - 50 ปี

( ) 51 - 60 ปี

( ) 60 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน

- ( ) ไม่รู้หนังสือ ( ) ป.1 - ป.6 (หรือเทียบเท่า)
( ) ม.1 - ม.6 (หรือเทียบเท่า) ( ) อนุปริญญา (หรือเทียบเท่า)
( ) อื่น ๆ (ระบุ).....

4. สถานะภาพทางครอบครัว

- ( ) โสด ( ) สมรสแล้วอยู่ด้วยกัน
( ) สมรสแล้วแยกกันอยู่ ( ) หย่าร้าง
( ) อื่น ๆ (ระบุ).....

5. ปัจจุบันท่านมีญาติอาศัยอยู่ในตำบลใด

- ( ) เวียงพางคำ ( ) แม่สาย
( ) โป่งงาม ( ) ห้วยไคร้
( ) อื่น ๆ (ระบุ).....

6. ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพอะไร

- ( ) เกษตรกรรม ( ) ค้าขาย
( ) รับจ้าง ( ) ไม่ประกอบอาชีพ
( ) อื่น ๆ (ระบุ).....

7. ปัจจุบันท่านมีรายได้ประมาณเดือนละเท่าใด

- ( ) 1,000 - 2,500 บาท ( ) 2,500 - 5,000 บาท
( ) 5,000 - 7,500 บาท ( ) 7,500 - 10,000 บาท
( ) เกิน 10,000 บาทขึ้นไป

8. ลักษณะที่อยู่อาศัย

- ( ) มีบ้านเป็นของตนเอง
- ( ) ไม่มีบ้านของตนเอง เช่าผู้อื่นอยู่
- ( ) อาศัยอยู่กับญาติพี่น้อง
- ( ) อาศัยอยู่กับผู้อื่น ไม่ใช่ญาติพี่น้อง
- ( ) อื่น ๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลระเบียบกระทรวงมหาดไทย และการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการควบคุม

คำชี้แจง โปรดติดเครื่องหมาย / ในช่อง ( ) หน้าข้อความที่ผู้ให้สัมภาษณ์
เลือกตอบเพียงข้อละหนึ่งคำตอบ หรือโปรดเติมข้อความในช่องว่าง
(เส้นประ).....ในการให้เหตุผลด้วย

1. ท่านเคยไปเที่ยวที่จังหวัดเชียงใหม่, พะเยา, ลำปางหรือไม่ ?

- ( ) เคย
- ( ) ไม่แน่ใจ
- ( ) ไม่เคย

2. ท่านทราบหรือไม่ว่าการออกนอกเขตควบคุมต้องขออนุญาตต่อนายอำเภอ ?

- ( ) ทราบ
- ( ) ไม่แน่ใจ
- ( ) ไม่ทราบ

3. การขออนุญาตออกนอกเขตควบคุมได้รับความสะดวกจากเจ้าหน้าที่อำเภอแม่สายหรือไม่ ?

- ( ) ได้รับความสะดวก
- ( ) ไม่แน่ใจ
- ( ) ไม่ได้ได้รับความสะดวก

4. ส่วนใหญ่ท่านขออนุญาตออกนอกเขตควบคุมเพื่ออะไร ?
- ( ) ไปเที่ยว
  - ( ) ไปเยี่ยมญาติ
  - ( ) ไปประกอบอาชีพ
  - ( ) ไปซื้อของ
5. ผู้ใดชักชวนให้ท่านเดินทางออกนอกเขตควบคุม ?
- ( ) ไปเอง ไม่มีผู้ชักชวน
  - ( ) เพื่อนชักชวน
  - ( ) ญาติชักชวน
6. ท่านเคยเดินทางออกนอกเขตควบคุมแล้วเคยถูกเจ้าหน้าที่ตรวจหรือจับกุมหรือไม่ ?
- ( ) เคย
  - ( ) ไม่เคย
  - ( ) ไม่เคยหลบหนีออกนอกเขตควบคุมโดยไม่ขออนุญาต
7. ท่านเคยขอมีสัญชาติไทยหรือไม่ ?
- ( ) ยังไม่เคย
  - ( ) เคยขอแต่ยังไม่ได้รับการพิจารณา
  - ( ) อยู่ในระหว่างการขอมีสัญชาติไทย
8. ท่านทราบหรือไม่ว่าหากไม่ปฏิบัติตามระเบียบการควบคุม นอกจากจะเป็นการผิดกฎหมายแล้ว ยังมีผลต่อการพิจารณาการขอสัญชาติอีกด้วย ?
- ( ) ทราบดี
  - ( ) ไม่ทราบ
  - ( ) ทราบแต่มีความจำเป็นที่ไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบได้

9. การขออนุญาตออกนอกเขตพื้นที่ควบคุมเพื่อเดินทางไปอำเภออื่น ในเขตจังหวัด เชียงราย ปกติท่านใช้เวลาในการขออนุญาตกี่วัน ?
- ( ) ภายใน 1 วัน
  - ( ) ภายใน 3 วัน
  - ( ) ภายใน 7 วัน

10. การขออนุญาตออกนอกเขตพื้นที่ควบคุมเพื่อเดินทางไปพื้นที่ นอกจังหวัด เชียงราย ปกติท่านใช้เวลาในการขออนุญาตกี่วัน ?
- ( ) ภายใน 1 วัน
  - ( ) ภายใน 7 วัน
  - ( ) ภายใน 14 วัน

11. การเดินทางออกนอกเขตควบคุมของท่าน ไม่ว่าจะเป็นกรณีขออนุญาตหรือไม่ขออนุญาต ท่านมักถูกเจ้าหน้าที่หน่วยไหนตรวจสอบ ?
- ( ) เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง
  - ( ) เจ้าหน้าที่ตำรวจ
  - ( ) เจ้าหน้าที่ตำรวจ ตรวจคนเข้าเมือง

12. ท่านคิดว่า การที่ทางราชการกำหนดระเบียบการควบคุมเงินย้อยพยพ ในการขออนุญาตออกนอกเขตควบคุม การรายงานตัว จะสามารถควบคุมและทำให้เงินย้อยพยพปฏิบัติตามได้หรือไม่ ?
- ( ) ทำให้เงินย้อยพยพปฏิบัติตามระเบียบ
  - ( ) ไม่สามารถทำให้เงินย้อยพยพปฏิบัติตามได้ และมักหลบหนีการควบคุม
  - ( ) ไม่แน่ใจ

13. ท่านคิดว่าการต้องมารายงานตัวต่อทางอำเภอ ทุก 3 เดือน จะเป็นการแก้ไข
ปัญหาการลักลอบหลบหนีออกนอกเขตควบคุม ได้หรือไม่ ?
- ( ) สามารถแก้ไขปัญหาการลักลอบหลบหนีได้
  - ( ) ไม่สามารถแก้ไขปัญหาการลักลอบหลบหนีได้
  - ( ) ไม่แน่ใจ

14. ท่านคิดว่าควรแก้ไขระเบียบการควบคุมเป็นอย่างไร ?
- ( ) ควรใช้ระเบียบการควบคุมอย่าง เดิมเพราะดีอยู่แล้ว
  - ( ) ควรแก้ไขระเบียบการควบคุม โดยใช้วิธีการรับแจ้งการเดินทาง แทนการ
ขออนุญาต เพื่อสะดวกแก่เงินยืมอพยพ
  - ( ) ควรให้เงินยืมอพยพถือบัตรประจำตัวเงินยืมอพยพ เมื่อเวลาเดินทางเพื่อการ
ตรวจสอบ โดยไม่ต้องขออนุญาต

15. ท่านเห็นว่าควรแก้ไขระเบียบเกี่ยวกับการควบคุมเงินยืมอพยพอย่างไร หรือมีข้อ
เสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการควบคุมเงินยืมอพยพอย่างไร ?

.....
.....
.....

ส่วนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม

คำชี้แจง กรุณาขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความรู้สึกความคิดเห็นของท่านในระดับใดระดับหนึ่งมากที่สุดเพียงช่องเดียว

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. การหลบหนีออกนอกเขตควบคุม เกิดจากการไปทำงานทำเป็น ส่วนใหญ่	.....	.....	.....	.....	.....
2. เจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบไม่ ควบคุมดูแล ทำให้มีคนที่หลบหนี ออกนอกเขตควบคุม	.....	.....	.....	.....	.....
3. การขออนุญาตออกนอกเขต ควบคุมเสียเวลา และขอ อนุญาตยากเนื่องจากต้องยื่น คำร้อง แล้วต้องรอให้อนุญาต ทำให้มีการลักลอบหลบหนีออก นอกเขตควบคุม	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
4. เงินช่วยเหลือพยาบาลบางคนที่ไปก่ออาชญากรรมที่อื่น เกิดจากการหลบหนีออกนอกเขตควบคุม แล้วไม่สามารถประกอบอาชีพอื่นได้ จึงประกอบอาชีพอาชญากรรม	.....	.....	.....	.....	.....
5. การให้เงินช่วยเหลือ รายงานตัว ทุก 3 เดือน เป็นการแก้ไข ปัญหาการหลบหนีออกนอกเขตควบคุมได้	.....	.....	.....	.....	.....
6. การอยู่ในเขตควบคุมทำให้ไม่สามารถหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว	.....	.....	.....	.....	.....
7. หากกำหนดให้ เงินช่วยเหลืออยู่ในพื้นที่ควบคุมตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป โดยไม่มีการหลบหนีออกนอกเขต เป็นผู้ได้รับการพิจารณาให้มีสัญชาติไทย จะทำให้เงินช่วยเหลือหลบหนีออกนอกเขตควบคุม	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
8. เงินช้ออพยพส่วนใหญ่ไม่มีที่คืน ทำกิน และทุนทรัพย์ในการ ประกอบอาชีพ จึงจำเป็นต้อง ไปประกอบอาชีพหรือไปรับ รับจ้างในเมือง	.....	.....	.....	.....	.....
9. ความเป็นเมืองค้าขายชาย แดน เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว และมีการคมนาคมสะดวก ทำให้ง่ายต่อการออกนอกเขต ควบคุม โดยไม่ต้องขออนุญาต	.....	.....	.....	.....	.....
10. ความเจริญของจังหวัดใกล้ เคียง รวมทั้ง กทม. ทำให้เป็น เหตุจูงใจให้เงินช้ออพยพเดิน ทางไปทำงานนอกพื้นที่ควบคุม เป็นจำนวนมาก	.....	.....	.....	.....	.....

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลต่อเงินยืมอพยพ

คำชี้แจง กรุณาขีดเครื่องหมาย / ลง ในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความรู้สึกความคิดเห็นของท่านในระดับใดระดับหนึ่งมากที่สุดเพียงช่องเดียว

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ท่านเห็นว่านโยบายที่รัฐบาลใช้ในการควบคุมเงินยืมอพยพ เช่นเดียวกับชนกลุ่มน้อยประเภทอื่น เช่น จีนฮ่ออิสระ ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า ญวนอพยพ ที่ใช้อยู่ในขณะนี้ ดีอยู่แล้ว	.....	.....	.....	.....	.....
2. ท่านเห็นว่ารัฐบาลควรที่จะส่งเสริมอาชีพและรายได้แก่ชุมชนเงินยืมอพยพ เช่นเดียวกับคนไทยทั่วไป หรือไม่	.....	.....	.....	.....	.....
3. ตามที่ทางราชการกำหนดเขตควบคุมให้อยู่อาศัย ถือว่าเป็นมาตรการหนึ่งในการป้องกันมิให้เงินยืมอพยพ ออกนอกเขตพื้นที่เพื่อไปกระทำความผิดหรือก่ออาชญากรรมได้	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
4. การที่เงินยืมอพยพไม่ปฏิบัติตามระเบียบการควบคุมถือว่ามีความผิดตามกฎหมายแห่ง พ.ร.บ. คนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 เพราะถือว่าเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย	.....	.....	.....	.....	.....
5. การที่เงินยืมอพยพอยู่ในพื้นที่ราบร่วมกับราษฎรไทย ทำให้การดำเนินชีวิตและสภาพความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงไปแต่ยังคงเอกลักษณ์ของตนอยู่	.....	.....	.....	.....	.....
6. ลูกหลานเงินยืมอพยพที่เกิดในไทยต้องการดำเนินชีวิตตามวัฒนธรรมของตนอยู่อย่างอิสระจึงมักไม่ปฏิบัติตามระเบียบการควบคุมซึ่งถือว่ารุกรอนเสรีภาพของตน	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
7. หากไม่ใช้มาตรการควบคุม โดยเฉพาะการตั้งขออนุญาต ออกนอกเขตควบคุม แต่ใช้ วิธีตรวจบัตรหรือเอกสาร จะ ลดจำนวนการหลบหนีออกนอก เขตควบคุม	.....	.....	.....	.....	.....
8. รัฐบาลควรพิจารณาปรับให้ สัญชาติไทยแก่เงินฮ่ออพยพเพื่อ ป้องกันปัญหาต่าง ๆ เช่นเดียวกับ ชาวเขา เพราะเงินฮ่ออพยพ ได้อยู่ประเทศไทยมาเป็นเวลา นานแล้ว	.....	.....	.....	.....	.....
9. การที่ทางราชการ ได้กำหนด เขตควบคุมไว้เพื่อต้องการให้ เกิดความสงบเรียบร้อยและ ประสงค์ให้เงินฮ่ออพยพยังคง รักษาขนบธรรมเนียมและ วัฒนธรรมของตนต่อไป	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
10. นโยบายการควบคุมเงินเยื่ออพยพ ควรจะต้องปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับ โดยคำนึงถึงสถาน การณ์ปัจจุบันกับสังคมเงินเยื่อ อพยพ	.....	.....	.....	.....	.....

ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาตอบแบบสอบถามชุดนี้
และ ขอความกรุณาท่านได้โปรดส่งคืนผู้วิจัย โดยส่งไปที่ นายวิทยา วัชระเกียรติศักดิ์
บัณฑิตอาเภอ(จงง.ปค.5) ที่ว่าการอำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย 57210

ขอขอบคุณ

นายวิทยา วัชระเกียรติศักดิ์

ภาคผนวก ญ

แบบสัมภาษณ์

การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัญหาเงินอ้อยอพยพภายใต้การควบคุมของกระทรวงมหาดไทย

: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

*****

แบบสัมภาษณ์นี้ ใช้สำหรับการวิจัยเพื่อทำรายงานการค้นคว้าอิสระในหลักสูตร การศึกษา ระดับปริญญาโท สาขาวิชาการเมืองการปกครอง ภาควิชารัฐศาสตร์ บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ศึกษานี้เป็นการศึกษาในเชิงวิชาการและ จะไม่มีผลสะท้อนกลับในแง่ลบแก่ท่านผู้ให้ข้อมูลแต่อย่างไร จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่าน ได้ให้คำตอบอย่างถูกต้องมาตามข้อเท็จจริงด้วย หวังว่าคงจะได้รับความกรุณาจากท่านเป็น อย่างดี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้กรอกแบบสอบถาม

1. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่งอะไร ?

.....
.....
.....

2. ท่านรับผิดชอบงานเกี่ยวข้องกับเงินอ้อยอพยพเป็นเวลานานเท่าไร และรับผิดชอบด้าน ไหน ?

.....
.....
.....

3. ท่านมีอำนาจหน้าที่ที่จะปฏิบัติต่อเงินยืมอพยพอย่างไร ?

3.1 มีอำนาจหน้าที่ควบคุมการขออนุญาตและการรายงานตัว

.....
.....

3.2 มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการทะเบียน การพิจารณาขอสัญชาติ

.....
.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย และการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการควบคุม

1. การขออนุญาตออกนอกเขตควบคุม โดยปกติจะอนุญาตให้เงินยืมอพยพออกนอกเขตพื้นที่ในกรณีใดบ้าง ?

1. ....
2. ....
3. ....

2. การขออนุญาตออกนอกเขตควบคุมของเงินยืมอพยพออกนอกเขตพื้นที่ที่กำหนดระยะเวลาการอนุญาตอย่างไร ?

.....
.....
.....

3. สาเหตุของการหลบหนีออกนอกเขตควบคุมของเงินยืมอพยพ เป็นเพราะเหตุใด ?

.....
.....
.....

4. ระยะเวลาการขออนุญาตเดินทางออกนอกพื้นที่ควบคุมของเงินยืมอพยพ ทางราชการ ได้กำหนดระเบียบและระยะเวลาไว้อย่างไร ?

4.1 การขออนุญาตเดินทางออกนอกเขตอำเภอภายในจังหวัดเดียวกัน

.....
.....

4.2 การขออนุญาตเดินทางออกนอกเขตจังหวัด

.....
.....

5. การกำหนดให้เงินยืมอพยพต้องมารายงานตัวต่อทางอำเภอ ทุก 3 เดือน จะเป็นการแก้ไขปัญหาการลักลอบหลบหนีออกนอกเขตควบคุม ได้หรือไม่ ?

.....
.....
.....

6. ท่านเห็นว่าระเบียบการควบคุมเงินยืมอพยพฯ เป็นอย่างไร ยังสามารถใช้ได้อยู่หรือไม่ และยังสามารถใช้ควบคุมเงินยืมอพยพให้ถือปฏิบัติได้หรือไม่ ?

.....
.....
.....

ส่วนที่ 3 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

1. เงินยืมอพยพในหมู่บ้านของอำเภอแม่สายที่หลบหนีออกนอกเขตควบคุม เป็นเพราะต้องการไปทำงานทำอื่นเนื่องจากความเจริญของชุมชนเมืองจริงหรือไม่ เพราะเหตุใด ?

.....
.....
.....

2. เงินฮ้ออพยพมักจะกล่าวว่าการขออนุญาตออกนอกเขตควบคุมเสียเวลา และขออนุญาตยากเนื่องจากต้องยื่นคำร้องแล้วต้องรอให้อนุญาต ทำให้มีการลักลอบหลบหนีออกนอกเขตควบคุม ท่านมีความเห็นอย่างไร จริงหรือไม่ ?

.....
.....
.....

3. ตามที่ข่าวว่าเงินฮ้ออพยพบางคนมักที่จะ ไปก่ออาชญากรรมที่อื่น ท่านเห็นว่าเงินฮ้ออพยพในเขตอำเภอแม่สายมีผู้ไปก่ออาชญากรรมหรือไม่ และที่ไปก่ออาชญากรรมเกิดจากสาเหตุใด ?

.....
.....
.....

4. การที่อำเภอแม่สายเป็นเมืองค้าชายชายแดน เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวและมีการคมนาคมสะดวกทำให้ง่ายต่อการออกนอกเขตควบคุม โดยไม่ต้องขออนุญาตจริงหรือไม่ ?

.....
.....
.....

5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม ของจังหวัดเชียงรายและจังหวัดใกล้เคียง รวมทั้ง กทม. เป็นเหตุจูงใจให้เงินฮ้ออพยพเดินทางออกนอกพื้นที่ควบคุมเป็นจำนวนมากเพื่อประอาชีวะ ?

.....
.....
.....

ส่วนที่ 4 นโยบายของรัฐบาลต่อเงินออม

1. ท่านเห็นว่านโยบายที่รัฐบาลใช้ในการควบคุมเงินออม เช่นเดียวกับชนกลุ่มน้อยประเภทอื่น ที่ใช้อยู่ในขณะนี้ จะเกิดผลดีหรือผลเสียอย่างไร ?

1.1 ด้านความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยในสังคม

.....
.....

1.2 ด้านตัวเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุม

.....
.....

1.3 ด้านตัวเงินออมที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบการควบคุม

.....
.....

2. การที่เงินออมอยู่ในพื้นราบร่วมกับราษฎรไทย ทำให้การดำเนินชีวิตและสภาพความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงไปแต่ยังคงเอกลักษณ์ของตนอยู่ ท่านเห็นว่าเป็นความจริงหรือไม่ ?

.....
.....
.....

3. การที่ทางราชการได้กำหนดเขตควบคุมไว้เพื่อต้องการให้เกิดความสงบเรียบร้อยและประสงค์ให้เงินออมยังคงรักษานบธรรมนิยมและวัฒนธรรมของตนต่อไป ท่านเห็นว่าการดำเนินนโยบายดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ ?

.....
.....
.....

4. เนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไป ท่านเห็นว่านโยบายการควบคุมเงินยืม
อพยพควรถูกใช้อยู่ในปัจจุบันดีอยู่แล้ว หรือควรจะต้องปรับปรุงระเบียบข้อบังคับอย่างไร
หรือไม่ ?

.....
.....
.....

5. ท่านมีความคิดเห็นเพิ่มเติมอย่างไรหรือไม่ เกี่ยวกับการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ?

.....
.....
.....

ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาตอบแบบสัมภาษณ์ชุดนี้

_____

ขอขอบคุณ

นายวิทยา วัชรเกียรติศักดิ์

ภาคผนวก ฏ

คำเต็มของตัวย่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กองพล 93

- กองพลที่ 93 เป็นกองทหารหน่วยหนึ่งของกองทัพที่ 13 ในกองทัพของจีนคณะชาติ ซึ่งได้รับมอบภารกิจให้รักษาพื้นที่สิบสองปันนา มณฑลยูนนาน โดยมีกองบัญชาการอยู่ที่เมืองซือเหม่า เมื่อปี 2492 ฝ่ายคอมมิวนิสต์มีชัยชนะได้ครอบครองประเทศจีน กองพล 93 ซึ่งยังไม่ยอมแพ้ จึงถอยร่นลงมาทางใต้เข้าสู่รัฐฉาน ประเทศพม่า และต่อมา ก็เข้ามาอาศัยอยู่ตามแนวชายแดนไทย ในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงรายและแม่ฮ่องสอน และได้สลายกำลังเป็นอดีตทหารจีนคณะชาติ

จก. 327

- กองบังคับการหน่วยเฉพาะกิจที่ 327 เป็นหน่วยงานหนึ่งของกองทัพภาคที่ 3 ตั้งอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อปี พ.ศ. 2527 ซึ่งได้รับมอบโอนงานพัฒนาหมู่บ้านอดีตทหารจีนคณะชาติโดยมีหน้าที่ปรับปรุงการควบคุมและพัฒนาอดีตทหารจีนคณะชาติ ในด้านการควบคุมการออกพื้นที่อยู่อาศัย และเพิ่มเติมภารกิจควบคุมและจัดระเบียบกลุ่มเงินฮ่ออิสระ การเฝ้าตรวจตามแนวชายแดน การป้องกันประเทศอย่างจำกัด การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

บก. 04

- ศูนย์อำนวยการเคลื่อนย้ายอดีตทหารจีนคณะชาติผู้อพยพ โดยมีชื่อย่อว่า "บก.04" ซึ่งจัดตั้งโดยกองบัญชาการทหารสูงสุด เมื่อปี พ.ศ. 2513 เพื่อเคลื่อนย้ายกำลังอดีตทหารจีนคณะชาติผู้อพยพเข้าไปตั้งหมู่บ้านตามที่ทางราชการกำหนด โดยตั้งอยู่ที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ต่อมาได้แปรสภาพเป็นกองอำนวยการควบคุมและพัฒนาอาชีพผู้อพยพ และย้ายที่ตั้งไปอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และได้เปลี่ยนชื่ออีกครั้งเป็น กองอำนวยการพัฒนาสังคมและอาชีพผู้อพยพ ซึ่งมีหน้าที่พัฒนาหมู่บ้านอดีตทหารจีนคณะชาติใน 13 หมู่บ้านจนถึงปี พ.ศ. 2525 จึงเปลี่ยนชื่อเป็น " ศูนย์อาสาและพัฒนาป้องกันตนเอง 25 " (ศอพล.25)

ศป.บก.

- ศูนย์อำนวยการ ปฏิบัติต่อบุคคลเข้าเมือง โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับจังหวัด ตั้ง โดยกระทรวงมหาดไทยเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2526 เพื่อควบคุมและปฏิบัติต่อบุคคลเข้าเมือง โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยได้จัดตั้งที่ จังหวัดเชียงใหม่ และเชียงราย

ศอพ. 25

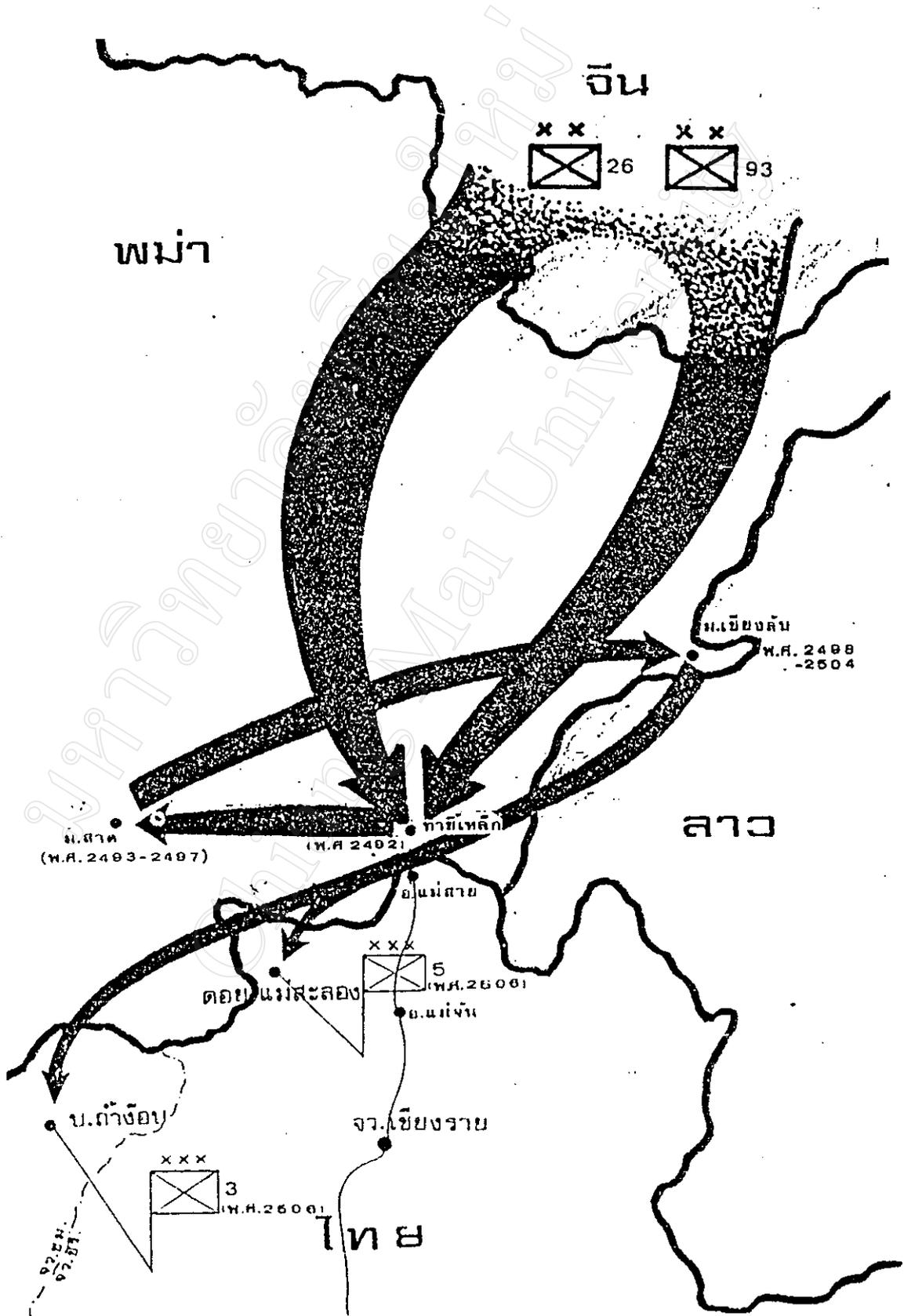
- ศูนย์อาสาและพัฒนาดตนเอง 25 โดยเปลี่ยนชื่อมาจากกองอำนวยการพัฒนาสังคมและอาชีพผู้อพยพ "บก.04" เมื่อปี พ.ศ. 2525 เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาหมู่บ้าน ซึ่งได้เปลี่ยนแนวการพัฒนาหมู่บ้านอดีตทหารจีนคณะชาติใน 13 หมู่บ้านให้เป็นรูปแบบหมู่บ้านในโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ในปี พ.ศ. 2527 ได้มีการแปรสภาพศูนย์อาสาและพัฒนาดตนเอง 25 หรือ อพพ.25 เป็น สำนักงานประสานงานการพัฒนาเพื่อความมั่นคง (สพพ.) และได้มอบโอน การพัฒนาหมู่บ้านอดีตทหารจีนคณะชาติผู้อพยพให้ กองทัพบก โดยกองทัพภาคที่ 3 เป็นผู้ดูแล

อดีต ทจช.

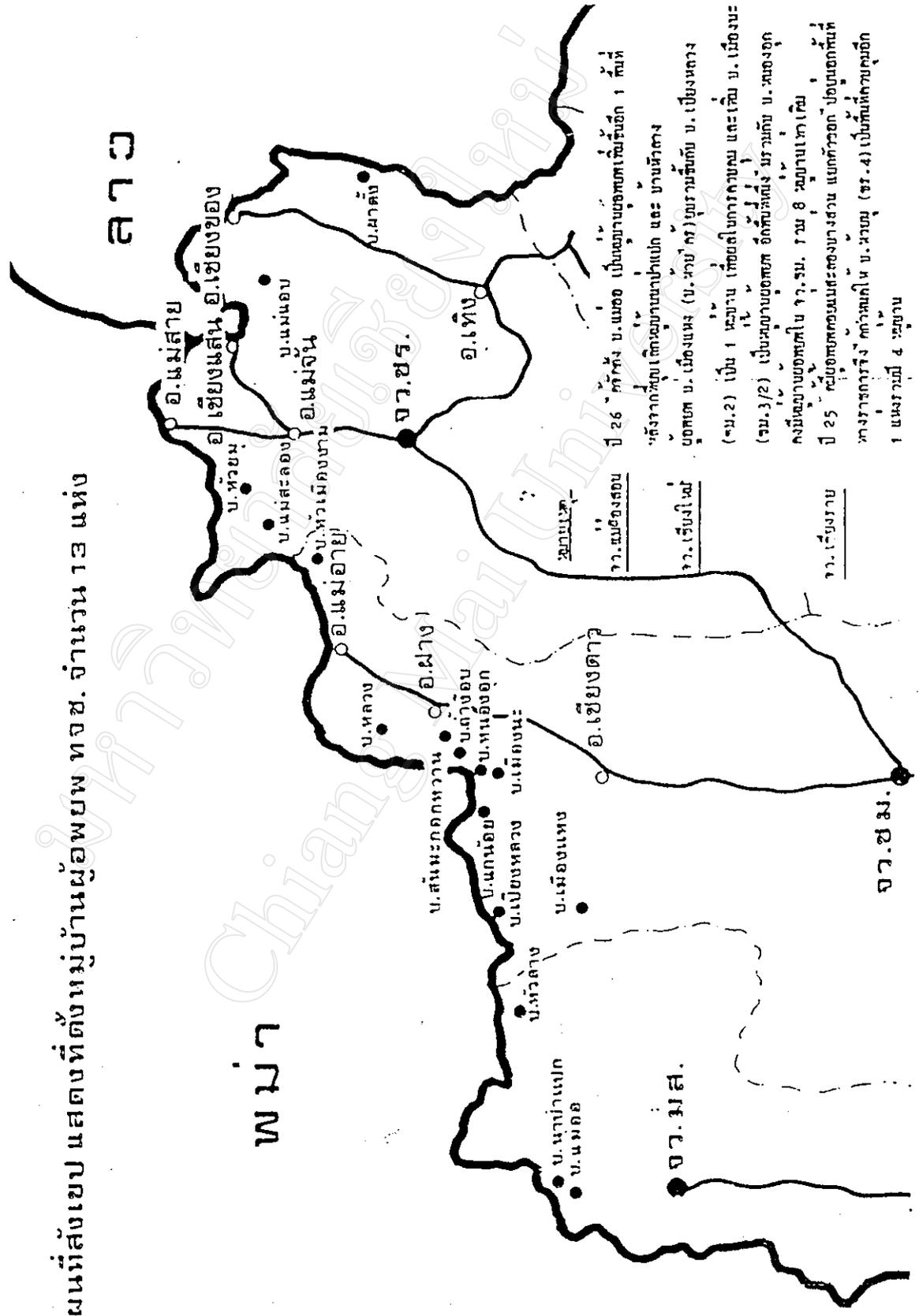
- อดีตทหารจีนคณะชาติเป็นทหารจีนคณะชาติสังกัดกองพลที่ 93 ซึ่งอพยพหลบหนีการปราบปรามของรัฐบาลจีนคอมมิวนิสต์และรัฐบาลพม่าเข้ามาอยู่ในเขตประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. 2493 - 2499 อาศัยอยู่ตามแนวชายแดนไทย - พม่า ซึ่งรัฐบาลไทยโดยกองบัญชาการสูงสุดได้ให้อาศัยอยู่ใน 13 หมู่บ้านที่กำหนด ในจังหวัด เชียงใหม่ เชียงรายและแม่ฮ่องสอน

ภาคผนวก ฎ

แผนที่สังเขปแสดงการเคลื่อนย้ายกองกำลังของ ทจช.

แผนที่สังเขป แสดงที่ตั้งหมู่บ้านผู้อพยพ ทจช. จำนวน 13 แห่ง

ปี 26 ทั่วทั้ง บ.แมตง เป็นหมู่บ้านของผู้พลัดถิ่น 1 ปีที่
 ราษฎรกลุ่มใหญ่ (คือหมู่บ้านเก่า) และ บ้านชั่วคราว
 บ.แมตง บ.เมืองใหม่ (บ.หาย) ราษฎรทั้งหมด บ.เมืองใหม่
 (บ.2) เป็น 1 หมู่บ้าน (คือสถานีการควบคุม และเก็บ บ.เมืองใหม่
 (บ.3/2) เป็นหมู่บ้านของผู้พลัดถิ่นทั้งหมด มีราษฎร บ.เมืองใหม่
 และมีหมู่บ้านของผู้พลัดถิ่น 7 บ. รวม 8 หมู่บ้านเก่าใหม่
 ปี 25 ราษฎรพลัดถิ่นและของบางส่วน แยกตัวออก ไปอยู่ตามพื้นที่
 ทางราชการจึง ควบคุมใน บ.เมืองใหม่ (จร.4) เป็นพื้นที่การควบคุมอีก
 1 แห่งรวมมี 4 หมู่บ้าน

- บ.เมืองใหม่
- บ.เมืองใหม่
- บ.เมืองใหม่

พนมเปญ

เสียมเรียม

จว. มส.

จว. ชม.

จว. ชร.

ประวัติผู้เขียน

- ชื่อ นายวิทยา วัชรเกียรติศักดิ์
- วัน เดือน ปี เกิด 15 สิงหาคม 2499
- ประวัติการศึกษา
- สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่โรงเรียนอรรณพประดิษฐ์ จังหวัดเพชรบุรี เมื่อปีการศึกษา 2518
  - สำเร็จการศึกษา ปริญญาตรี วิชาเอกรัฐศาสตร์ จากคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อปีการศึกษา 2522
- ประสบการณ์ในการทำงาน
ปี พ.ศ. 2525 - 2526	ปลัดอำเภอ กิ่งอำเภอเปือยน้อย อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น
ปี พ.ศ. 2526 - 2529	ปลัดอำเภอ อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร
ปี พ.ศ. 2529 - 2530	ปลัดอำเภอ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
ปี พ.ศ. 2530 - 2534	ปลัดอำเภอ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
ปี พ.ศ. 2534 - 2537	ปลัดอำเภอ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย
ปี พ.ศ. 2537 - 2538	ผู้ช่วยป้องกันจังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงราย
ปี พ.ศ. 2538 - ปัจจุบัน	ปลัดอำเภอ อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย